

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi-utca SIMON-ház Kunz József ur
kereskedésével szemben.

Hirdetmények.
előzet' pénz és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmentes levelek csak ismert kezektől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:

Egész évre - - - - - 10 ft - kr.
Félévre - - - - - 5 ft - kr.
Negyedévre - - - - - 2 ft 50 kr.
Egy hónapra - - - - - 1 ft - kr.

Hirdetési ár:

Ottasábas petítor egyszer beiktatásért 5 kr.
Bélyeg nélkül minden hirdetésért külön 30 kr. -
Mittér 4 hasábas petítorért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
újdonság sora 50 kr.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szombat Augusztus 15.

158. szám.

Katona-polgár.

Debreczen, Aug. 14.

Nincs semmi kedvünk ahhoz, hogy
védelmezzük Uzeláczot. Sőt hajlandók
vagyunk föltételezni, hogy tényleg kocz
kázta azt a vakmerő megjegyzést,
mely miatt neve belekerült a fiúmei re-
dőrönök jelentésébe. Hajlandók vagyunk
megengedni azt is, hogy a százados ur
kifakadása nem csupán pillanatnyi föllob-
banásnak meggondolatlan elszólása, hanem
abból a roszindulatú nemzetiségi gyűlö-
ködésből ered, melyet a horvát tulzók
éreznek a magyar nemzet iránt, s mely-
nek egyik főhősből nyilvánulása volt az
az utcai demonstráció is, a mit Fiu-
méban épen az Uzelácz ezredének hor-
vát katonái megreszkírozta.

Tehát nincs okunk lelkesedni Uze-
lácz iránt. Mert még abbanaz esetben is,
ha a vizsgálat kiderítené, hogy nem mon-
ta, hogy közjeje szeretne lövetni a haza-
fiás érzelmű olasz tömegnek, — mindig
gyanusíthatjuk, hogy (mint előkelőbb fő-
tiszt) részese ama rosz szellemnek, mely
ezredbeli legénységét magyarelleses tü-
netésekre ragadta.

De hát minderről nincs is szó annál
a mentelmi kérdésnél, melyet a képvise-
lőház tegnap tárgyalt.

Mert bármiképp igykeznek is néme-
lyek alkalmánysérelmet fölfedezni ebben
az egész sajnálatos dologban, nem lehet
azt fölfújni másnak, mint aminő valójá-
ban: t. i. egy országgyűlési képviselő és
egy közhadsergebeli kapitány lovagias
ügye.

Ismerjük annyira az Ugron Gábor
egyeniségét, hogy ő nem szokott kitérni
semmiféle páros viaskodás elől, akár szó-
val, akár karddal vivandó az meg s így
mostani kényes helyzet voltaképp nem
is egyéni, hanem egyenest pártszempon-
tokból magyarázható ki.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Czigány mellett.

Huzzad, huzzad! Én Istenem
Milyen jól is esik nekem
Ha a szívem elnehezül,
Ha egy könnyem le-leperdül....

Ingó fák közül egy csillag
Rezgő fényvel kikacsingat,
Most meg villámó sugárral
Égről le a földre szárnyal.

Nekem is volt egy csillagom
Most is sirva siratgatom!
Rám ragyogtál, lefutottál
Mint a többi olyan voltál.

... Sir a vén fa, csak úgy zokog
Bene talán szív is dobog.
Olyan megosalt, olyan szegény
Olyan árva mint az enyém.

VÉRTESI GYULA.

Sugár az éjben.

— Murai Károlytól. —

Rekkenő melegben, befőve portól s
meglehetősen eláradva értünk Nagy-Abony
városába, a hol azonban elszállásolás helyett
a szabad tábor jutott ki osztályrészül.

Táborunkat egy elhagyott, régi temető
mellett ütöttük fel abban a hitben, hogy a
fáradságot az eléggé kellemes gyepen, némileg
kiheverjük és csinálunk magunknak egy kis
baka-mulatságot.

Am másképen történt a dolog.
Egy járőr elfogott egy ellenséges lovas
huszárt, akinél levelet találtak, amelyből vi-
tázórnagyunk kiokmáltta, hogy aligha meg
nem támadnak bennünket az éjben.

A szélsőbalnak első sorban obstruk-
ciónális eszköz volt kezdetben ez az affér,
most pedig, hogy immár nincs obstrukció,
kitűnő alkalom a népszertiség izmosítá-
sára.

Ha végig lapozzuk 1867. óta volt
országgyűléseink történetét, lépten-nyo-
mon akadunk egy-egy katonai vitára;
amely mindenkor azal a morállal végző-
dött, hogy kár volt belekezdeni.

Nem egészséges állapot az, ahol
egy egész parlamenti párt tervszerűen
izgat egy, az állam létalappjaihoz tartozó
intézmény ellen, csak hogy önmagának
olcsó babért szerezzen.

Am jó, írja a függetlenségi párt
zászlajára az önálló, nemzeti hadsereg
eszméjét: meg vagyunk róla győződve,
hogy pártkülönbség nélkül mindenki hely-
leslésevel találkozik s ebben a dolog-
ban, mihelyt a kedvező alakulatu viszonyok
megérlelik, nincs és nem lesz néz-
zeteltérés ebben az országban.

De mikor a monarchia nagyhatalmi
állása, a mi békés fejlődésünknek ezen
alapföltétele nem kísérletezést, hanem egy
meglévő, erőteljes, hatalmas intézmény
fokozatos fejlesztését követeli: lelkiismer-
etlen dolog ezt a biztos valóságot egy
tetszetős jelszóval egyenértékű tételként
játékba vonni.

A katonai tulkapások, egyes műve-
letlen, vagy túlmérvés egyének által el-
követett oktalanságok nem szolgálhatnak
jogos alapul arra, hogy miattuk az egész
hadsereg elítéltessek.

A dolog valójában úgy áll, hogy le-
het igen sok apró-cseprő félszegség a mi
közös hadügyünk körében; aminek békés
kigyomlálása épp a hadsereg érdekében
nagyon kívánatos: de egészben véve,
amely arányban kezd mind szembetűnő-
ben áthelyezkedni a monarchia súlypontja
Bécsből Budapestre, épp oly arányban
növekszik a tisztelet a magyar állam

tekintélye iránt a hadsereg azon rétegei-
ben is, amelyek fölünk mind nyelv, mind
nemzeti aspirációk dolgában merőben
idegenek.

Ezt a szembetűnően haladó békés
proceszust lehető gyakran megzavarni,
véres száju beszédekre kihasználni, igazán
nem méltó egy parlamenti párthoz.

Országgyűlés.

Aug. 13.

Az Ugron-Uzelácz ügy tárgyalását ma
kezdte meg a ház élénk érdeklődés mellett.
Konkoly-Thega Sándor előadó ajánlotta elfo-
gadásra a mentelmi bizottság ismeretes hatá-
rozati javaslatát. A mentelmi ügyre nem
tartozó momentumot tapintatosan kerülte az
előadó s kimutatta, hogy intézkedésre ok nem
forog fenn. A szabadelvűpárt helyesléssel
kísérte beszédét.

Kudlovich Imre a kisebbség határozati
javaslatát ajánlotta elfogadásra.

Rohonczy Gedeon jelezte ezután állás-
pontját s fejtegette a mentelmi jog és a szó-
lásszabadság jogának fogalmait, amelyek szer-
inte egymástól különböznek. Majd kimutatta
a maga részéről is, hogy a mentelmi jog meg-
sértéséről a jelen esetben szó nem lehet, mert
az elégtétel kérése nem képezhet sértést a
mentelmi jog ellen.

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter
beszédét ezután, a ház általános figyelme kö-
zött, melyet a lovagias affaire-ek teréről
visszavezetett a komoly törvényhozói proble-
mára, arra a mentelmi ügyre, mely szőnyegen
forog.

Kijelentette legelőször is, hogy itt nem
a hadsereg és a képviselőház közötti ügyet
tárgyalnak, a mint azt az ellenzék feltűnteti
a naiv publikum előtt. Tiltakozott továbbá
Rohonczynak ama helytelen fölfogása ellen,
mintha egy fegyveres elégtétellel a fiúmei
tüntetések ügye befejezhető lett volna, miután
az ügy vizsgálat alatt áll s a törvényhozás
elődöntése alá kerül; ellenben semmiféle tár-
sadalmi elégtételadás a képviselőház elé nem
tartozik.

Nagy hibának jelezte az igazságügymi-
niszter, ha a fennfoglalt mentelmi ügyet a tár-
sadalmi fölfogás által szentesített elégtétel

szemponjtából bírálják, ami egyáltalán nem
is tartozik a képviselőház elé.

A mentelmi bizottság mindkét rendbeli
indítványát támogatta a miniszter, úgy a
jelen esetre nézve az intézkedés szükségtele-
ségét, mint a jövőre nézve annak szükségese-
ségét. Hangsúlyozta, hogy a házon kívül
állók magabecsületének megvédéséről gondo-
kodni kell, különös-n akkor, mikor épen arra
hivatkozunk, hogy a házon mondtakért a
képviselet a házon kívül kérdőre vonni nem
lehet. Azt indítványozta azonban a miniszter,
hogy a két indítvány külön tűzessék ki sza-
vazásra. A miniszter beszédét a szabadelvű-
párt élénken megéljenzte.

Szalay Károly és Apponyi Albert gróf
pártoltak ezután a mentelmi bizottság
véleményét. Apponyi azt vitatta, hogy a
kisebbség javaslata elhomályosítja a mentel-
mi jogot s a honvédelmi miniszter politikai
befolyásának tulajdonította a bizottság állás-
foglalását. Beszédő végeztével Csatar felkiál-
tott: Eljen Apponyi, a jogvédő!

Ezután az előzőnek Szapáry Gyula gróf
miniszterelnök által módosított előterjesztése
alapján a bolnapi napirendet megállapították;
folytatni fogják ugyanis a mai mentelmi vitát
s ennek befejezte után az oláhországi vasúti
c- atlakozásra vonatkozó törvényjavaslatot tár-
gyalják.

Aug. 14.

A képviselőház ma folytatta az Ugron-
Uzelácz féle mentelmi ügy tárgyalását.

Pártunk részéről először is Chori-
n Ferencz a mentelmi bizottságok megtáma-
dolt álláspontját sikerrel védte s beszédének
különösen ama része keltett nagy érdeklődést,
melyben a muliban előfordult prezes-üneseket
sorolta fel annak bizonyítására, hogy a men-
telmi jog megsértését hasonló esetekben a
a képviselőház soha sem konstataulta.

Majd Asóth János beszéd a jobbold-
alról a mentelmi bizottság javaslata mellett.
Hangsúlyozta, hogy garanciát kell nyújtani
azoknak, kik magukat nem védhetik a kepvi-
selőházban történt megtamadásukért. A leg-
első fötétele, hogy a magánembereket ért
sértés magában a házon reparáltassék, mert
a párbaj nem elégtétel a szenvedett sérelemért.

Az ellenzék részéről Györfy Elek,
Györfy Gyula és Ábrányi Kornél
szóaltak föl s közöttük a legutolsó ért el

— Ki vagy? Felelj, vagy — lövök.
(Henczregetett bátran; hetvenöt vaktöltés
volt nála.)

Erre az alak gyenge, majdnem pityergő
hangon szólt meg:

— Én vagyok.
A hangszót felismertem, benne pedig
a nőt.

Mielőtt azonban szólhattam volna az
örszem kötelességszerűen kiáltotta:

— Orparancsnok előre!

Már ekkor végig kellett játszanom a
komédiát.

Egy bakával szuronyt szegezve indultam
az alak felé s mikor elég közel voltam hozzá,
erélyes, szigorú hangon mondtam:

— Előre!

A szegény teremts lassan lépdelt előre
s néhány lépésnyire a fénylő szuronytól megállt.

— Előre — ismételt, mert az a szá-
bály, hogy az orparancsnok szuronya hegyé-
nek érintenie kell a megállított mellett.

Oda állt egészen a szurony elé.
Ekkor röviden kérdeztem:

— Jelszó?

Nem válaszolt.

— Jelszó?

Halgatott.

Előírás szerint kiáltottam el:

— J-lhang, jelszó, nem helyes. „Czél.”
A bakák czéloztak.

Ebben a perczben az alak a szó szoros
értelmében pityeregni kezdett; s majdnem
meghallottam a szive dobogását.

— Hiszen ez egy asszony — szóltam
nevetve, a mire a fegyverek lábhoz vé-
tettek.

Ekkor már az örszem is ott hagyta
helyét és oda jött föléni.

— Hát mit keres erre galambom? kér-
dezték tőle.

A kis leány, mert amint egy gyufa
világánál láttuk, csakugyan az volt, himelt-
hánolt.

Később azonban folyton sirva elmondta,

— Mindenkit megállítsak?

— Mindenkit.

— Az asszonyokat is?

— Azokat nem.

— Hátha valamelyik ellenséges katona
asszonyruhába öltözik?

— Az igaz. Állisd meg. Majd megismer-
jük, hogy igazi asszony-e?

Az örszem megnyugodott s az vigasz-
talta némileg, hogy talán üzhét valami komé-
diát a ozibilekkel.

Miután a fázás mindjobban erőt vett
rajtam s a szél mind hűvösebb lett, lehúzó-
tam az árok fenekére és nyugalmas otthonom
jutott az eszembe.

— Abban a komisz gunyában — álmo-
doztam.

Kedves képek, édes alakok huzódtak el
szemeim előtt az éjben s amint álmodozom
mind-mind erősebb lőn, megfledkeztem a
helyről, ahol voltam.

Egyszerre azonban egy hatalmas kiáltás
hallatszott.

— Állj!

Utána mindjárt:

— Ki vagy?

Abban a hitben, hogy megint egy Süsü
hadnagy által a nyakamra küldött őrzé-
rat alkalmatlankodik, felmásztam az árokból, de
nem láttam az őrzéret körvonalait.

Odaszóltam az örszemhez:

— Kire kiáltott?

— Nem tudom, valaki áll velem szem-
közt vagy harmincz lépésnyire.

— Ismételve hozzá a kérdést.

Az örszem hatalmas hangon ismételte:

— Ki vagy?

A megállított alak, aki elé a baka mint
egy borzasztó árny emelkedett ki a temető
sarkáról, nem válaszolt. Nagyon meglehetően
ijedve.

— Ismételve harmadszor — mondtam az
örszemnek s a táborőrség többi emberét ma-
gamhoz intettem.

Az örszem ismételte:

Mai számunkhoz két iv melléklet van csatolva.

legnagyobb hatást, önmaga által józúen meg nevetett vicceivel.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter szöveget elvett. Kijelentette a miniszter, hogy a katonai és polgári becsület között különbséget nem ismer s a párbaj nemcsak a polgári, hanem a katonai büntető törvény által is büntetett, ha pedig a párbajozót nem büntetik, ez csak kegyelem útján történik, úgy a polgárságnál, mint a katonaságnál.

Hangsúlyozta, hogy a képviselőház védje meg jogait, sőt minden egyes képviselő jogait is, de tartsa tisztelhetően mások jogait és becsületét is. A miniszterben a katonai miniszterrel összeütközésbe nem jött volna, mert mindkettőt csak mindig egy célra törekedett, a trón és a haza szolgálatára.

Elnök a vitát bezárván, Szilágyi Dezso igazságügyminiszter csupán két tényleges helyreigazítás végett szólalt föl;

Ezután a ház többsége megszavazta a mentelmi bizottság javaslatát, még pedig a szabadelvű párt egyhangúlag arra szavazott.

Az ülés végén Neményi Ambrus referálta a romániai vasúti csatlakozásra vonatkozó törvényjavaslatot. Legvégén Izakovits Milán interpellált a szerb egyházi kongresszus tárgyában.

A szerb király útja.

A Sándor királyi utazó Pasics szerb miniszter tegnap Ischlben egy budapesti hírlapíró fogadott, a ki előtt a következőképp nyilatkozott:

„Királyunk utazásának eredményével meg lehetünk elégedve, különösen azzal a fogadtatással, melyben az ifjú király Bécsben és első sorban Ischlben részesült. Első ízben volt alkalom tiszteletreméltó császáruk és királyunk láthatni és vele beszélgetni, és megvallom, hogy el vagyok általa ragadtatva.

A király ő felsége utazása egyedül és kizárólag szórakozási és tanulmányi utazás.

A király abban a korban van, melyben a tizhvi megfeszített lelkiismeretes tanulás után üdülésre van szüksége, mely egyúttal lehetőség teszi neki, hogy a világot megismerje és látványos kibővítsen. Hiszen csak természetnek fogják találni, hogy a király nagy körútjában keresztájtát is meglátogatta s hogy Európának lehetőleg nagy részét láthassa, utját a Dunán lefelé és Oroszországon át vette.

Önként érthetőleg következett erre az osztrák magyar udvar meglátogatása, összeköttetés a szomszéd monarchia lehetőleg számos vidékének megtekintésével és ezért a visszautazás alkalmával is megint más utat fog választani Ausztria Magyarországon keresztül.

Azt hisszük, hogy ez utazások alkalmával sikerült is rokonszenvet ébreszteni az ifjú szerb király iránt. A regnesség, valamint a kormány gondosan törekszik a királyt egyelőre minden politikai kérdéstől távol tartani. Három év múlva bekövetkező nagykorúságától fogva, ugyis előtérbe lép a királyt politikával foglalkoztatni, miért ne óvniák őt addig teljesen ettől? Nem is volt eddig az egész ut alatt politikáról, sőt még közgazdasági kérdésekről, s így kereskedelmi politikai ügyekről sem szó. Oroszországban erre most nem volt még konkrét okunk, minthogy Szerbia első sorban egy Ausztria

hogy a kedvesét várja, a kit nagyon szeret s a kivel, miután az ő apja nem engedi, hogy a legény hozzá járjon, ott szokott találkozni és beszélgetni a jövő felől.

Ma is meg merek esküdni rá, hogy nagyon ártatlan volt ez a viszony.

Mikor a pityergő leány elmesélte az ő szerelmi történetét s ez az ártatlan, bár köztudott dolog, némileg fénylő sugárt vetett a mi rideg, sötét éjjelünkbe, az őrszem megint áljat kiáltott.

Süsü hadnagy ur személyesen jött egy órjarral, hogy vajon nem alszom-e?

És szemével mihamar észrevette a már távozó leányt megájtotta kabátomat. Nem szóltam semmit.

A pár perc múlva távozó órjarral — a mint utána nézve láttam — egyszer csak egy Süsü természetül alak vált ki s hosszú lábával abban az irányban futott, amerre az a csinos kis leány tűnt el.

A mint azonban a néhány száz lépés nyire lévő kukoricziához érhettem, holni zsvaj halasztott.

Azután pedig egy olyan csattanás, mintha valakit jól képen teremtettek volna.

Másnap éjjel után egy órákor az egész zászlóalj indult tovább az ellenség elé.

Az uton oda jött hozzám hadnagy ur Süsü, s a míg szivarját gyújtotta meg az enyémen, ezt kérdezte:

— Nem halott valami csattanást azután, hogy én ott voltam?

— Hailottam.

— Én vágtam pofon egy parasztot, a ki azzal a kislánnyal beszélgetett a kukoriczi szélén.

Mikor kibújt a nap s ennek fényénél láttam Süsü hadnagyot, kerekre nyitottam a szemem.

A jobbik képe fel volt dagadva. Szegény Süsü, panaszkodott később, hogy a táborban meghűlt a foga és egész éjjel fájt, s hogy a legelső felében kihuzatja. Hanem, a mint észrevettem, nem huzatta ki.

Magyarországgal kötendő vám- és kereskedelmi szerződés létrehozatalára törekszik és reméljük is, hogy ez minden nagyobb nehézségek nélkül sikerülni fog.

Minthogy az osztrák-magyar monarchiának semmi érdeke sem lehet abban, hogy pénzügyi viszonyainak kedvezőbb fejlődését megnehezítse vagy pláne megakadályozza, azt hiszem, hogy az őszszel kezdetüket veendő szerződési tárgyalások alkalmával a szerb kormány legfontosabb kívánásai a fogyasztási adók behozatalára vonatkozólag, a melyek különben is a legnagyobb részben csak oly czikkekre terjednek ki, a melyeket Ausztria-Magyarország nem is termel, hanem a szomszéd monarchiából átmenőleg hozzatnak be, előzékenységgel fognak találkozni.

A szerb kormánynak sohasem jut eszébe valamely államnak, akár csak egyetlen pontra nézve is, nagyobb kedvezményt adni mint Ausztria Magyarországnak s mihelyt a határállam — értem Magyarországot — legnagyobb kedvezményű joggal bír, már csak földrajzi fekvésénél és régibb, jobb kifejlődött összeköttetésénél fogva, is a nélkül jelentékeny előny birtokában van. Mindez — úgy vélem — az osztrák magyar monarchia érdekében is fekvő szerződésnek létrejöttételét biztosan remélhetővé teszi. Ő felsége innen Tirol és Svájc gyönyörű vidékein át, Nikolics közoktatásiügyi kísérletében Párisba megy. Husz nap múlva a király ismét Belgrádban lesz. Az a hír, hogy a fiatal király Konstantinápolyba is elmenne, helytelen. Risztics régens és én két vagy három napig Bécsben maradtunk s csak azután térünk vissza Belgrádba.

Szalma özvegyekről.

Házi ezredünk — mint az újdonságok sablonja diktálja — elmasizozott. Sok keserű könyv hullott azon a szomorú éjszakán, melynek viradóján megijadták az utrakeltó trombitát.

Nem is kis dolog az, mástól hőspig nem láthatni a csillagos és nem csillagos levegényeket. Es még annak is ki vannak tevé szomorodott szívű leányzók, hogy a hadiak ebben a vicze-háborus időben másfelé is találjanak majd megismerődni — s úgy eltejtik az okkupált sziveket, mint Gabi barátunk a felesége hazajövetele napját. Csak-hogy ennek már külön csillaga van.

Gábor ur a feleségét tudvalevőleg még a nyár elején elekszpdiálta valami jó meszszes eső fürdőhelyre. S még ugyanaznap mikor reggel az asszony elutazott — egy ily tartalmu táviratot adott fel Gábor ur: legalább így beszélik a Csapó utcai verebek, akik pedig tudvalevőleg közhitelességü személyek.

A harpia elment. Várlak. Ninus akinek a távirat szólt mánap reggelre meg is érkezett! Szóval a ház nem maradt asszony nélkül, s megkezdődtek a boldog nem ugyan aranyúzi, hanem csak debreczeni napok.

Harpia ő nagysága azonban úgy látszik nem jól találta magát a fürdőn, mert a mult héten megírta, hogy tizenharmadikára itthon lesz.

Gábor ur szomoruan olvasta el az átko-

A hűtelen.

Catulle Mendès rajza.

Mit te valóban azt gondoltad, hogy megakartalak ölni? Igen, te azt képzelted, hogy én téged meg akartalak gyilkolni, midőn letiportalak. Azt hitted, hogy golyót akarok agyadba röpíteni, vagy kést akarok testedbe döfni?

Ne tars olyan együgyűnek, hogy én miattad gyászt viselnék. Dehát tekinis reám! — mondom neked, nézz reám! Hiszen látod, hogy nem haragszom, sőt ellenkezőleg nevetek.

E nyilatkozatom látom meghökkent. Te regényes megoldást vártál, olyat, mely végpercedben azt az illúsiót adta volna, hogy te egy költői szerelmi regénynek hősnője lettél. Engem Othellónak óhajtottál, hogy te Desdemona légy. Ezt az elégtételt nem fogod kapni.

Miért is venném én a dolgot tragikusan? Ami történt egyszerűen komikus és semmi több. Ha tudnád mily mulatságot szerzett nekem mikor a szobába léptem és vele megleptelek. Ő ijedten ugrott fel és te olyan különös arcot vágált! Azt hittem, hogy szétpattanok a nevetéstől. A legmulatságosabb azonban az a jelenet volt, midőn az a bamba kalapja helyett a lámpaernyőt ragadta fel és azzal elisietett.

Bizonnyal a rendőrség a bolondok házába viszi, mert bár Párisban sok furcsaság történik, de az még sem mindennapi, ha az ember lámpaernyővel szaladgál a fején. A fajankót rokonainak kell majd kimenteni. Azok a jámborok azt fogják fülleneti, hogy mániája a lámpaernyőjével sétálni. Ha szükséges, pártjára állók, mert nem haragszom rá. Rád sem haragszom ám. Nagyon jól ismerlek és így nem várok tőled szerelmet. Szeretni te? Szerelm a szerelemhez sziv, a szerelemhez lélek szükséges. Nevetséges ilyet gondolni is felőled.

Te őt azért hallgattad meg, mert közelben volt és én uton voltam. Ha más lett

zott levelet, míg Ninus vállára borulva zokogott.

No hanem a zokogás nem sokáig tartott. Annál okosabbat is lehet még cselekedni a hátralevő négy öt napig.

Elég az hozzá, hogy a levél szerencsésen feledésbe merült. s mikor tizenharmadikán reggel felébredt Gábor ur, érzett ugyan valami kellemetlen előérzet felét, de nem sokat gondolt vele, azt híven, hogy csak a Gyuri bácsi vörös bora az oka mindennek.

A délelőtti folyamán azonban mégis csak eszébe jut, hogy jó lenne előkeresni a felesége levelét, mert úgy rémlik neki, hogy tizedike körül írta hogy hazajön. De nem találja a levelet sehohsem. No, nem baj emlékszik már: tizenötöt irt az asszony.

Még van egy napjuk. Holnap elmegy Ninus s holnapután jöhet a harpia.

Ezt a mai napot pedig töltjük vigan kinnt az erdőn!

Ki is vonult a pár, épen egy órával a feleség hazakerkezte előtt — s este vig dalolás közt vonultak haza, ahol is... az asszony várta őket valamivel.

Hogy mivel az nem tartozik ide. Sem csók, sem vacsora nem volt, az bizonyos.

Derék szalmaözvegyeink fel is használják a szabadságot. Ha úgy négy-öt összekerülhet, csinálnak olyan hatalmas murit, hogy legényembereknek is sok volna.

— Hej mégis csak sokat ér a szabadság — mondja egy ilyen alkalommal az egyik szalmaférfj — mert nincs ahhoz fogható gyönyörűség, mint mikor az ember éjféltűni órákban kénye-kedve szerint tütyülheti odahaza a Sonathán valozert — anélkül, hogy ellenséges indulatu gyufatartó s más ilyes holmi legyintgetné meg tulipiros arcját.

Csak N. barátunk respektálja még így is a feleségét. Illetőleg a felesége szellemét.

Bármikor jön haza s bármilyen aranyos hangulathat, egyszerre elkomorodik mikor hazaér. Az előszobában leveti a cipőjét, s lábujjhegyen osou be a halószobába, s az ajtóban még el is suttogja mindég:

Ne haragudj édes — csak tíz óra.

Ő legalább így beszéli a dolgot, de rosz nyelvek hozzátesszik, hogy úgy mondja:

Ne haragudj édes Mái csak tíz óra.

A feleségét nem Málinak hívják.

De azért a nem Mái is úgy bánik már vele, mint a Mái. S mióta kisütöttek N. barátunkra a turpisságot: „dupla papucs“ lön becsületes neve.

S mi papucstalanok jokat nevetünk rajta — míg majd minket is utól nem ér a Nemzis.

Julius.

A bűd-szent-mihályi rablógyilkosság tárgyalása.

(Negyedik nap.)

A negyedik napi tárgyalása a bűnkronika e pártját ritkító esetének ma volt a helybeli kir. táblán, mely még mindig a végtárgyalási jegyzőkönyv felolvasásával foglalkozott. — Legérdekesebb momentumok a jegyzőkönyv ama részei, melyek a vádlottak szavait reprodukálják, melyekkel felelték az elnök kérdésére, ki összegezve az ellenük

volna jelen, másnak szerelmi vallomását is meghallgattad volna. Te talán nem is tudod, hogy ő barna, vagy szőke.

Fogadni mernék, hogy ha itthon vagyok nem csalsz meg. És én dühösködjem? Nem, olyan bamba nem vagyok. Olyan asszony, mint te, nem érdemes egy férfi haragjára.

De térjünk a dologra.

Ma mulatni szeretnék, szórakozni, hiszen az uton csak a fáradságban, a munkában volt részem. Mulatni amugy istenigazában! Téged is magammal vislek. Öltözz fel gyorsan. Vedd magadra a legszebb ruhádat! Szer villám, miért nem követed szavamat! Őt percnyi időt engedek az öltözködésre. Siess! Ne reszkess egy, hiszen nem akarok megölni. Te nem vagy arra érdemes, hogy véreddel beszennyezzem magamat. Mulatni, vigadni megyünk, te együgyű teremtes.

Mig te öltözködöl, fel és lesétálok és unalomtűzésből egy operette-áriát dudolok, melyet Bordóban hallottam, hová üzleti ügyeim miatt utaztam. S utazásom nem volt sikertelen. Pénzt, sok pénzt kerestem neked ruhákra és kalapokra, hogy az uri hülyget játszhad és engem és másokat megcsalj! A te szived mindenki számára nyitva áll; a te szerelmedet az egész világ élvezheti. Hányszor csaltattalak volna én még téged. De én azt az esküt, amit az oltár előtt fogadtam, hűnen megtartottam. Soha még gondolatban sem tértem el tőled. Nos, késs vagy végre? Előre! Nem hallok: erjed előre: Ha vonakodol, öklömmel foglak kényszeríteni. Ugy, te engedelmes nő vagy! te úgy cselekszel, amint kívánják. Tartsd magad erősen; kapaszkodj a korlátokba, nehogy elbukjál és megüsd magadat, mert „ezt“ az esésedet sajnálnám. Ne feledd, hogy lenn az üvegajtónál még két lépcső van. Add ide a karodat! Ugy, köszönöm.

Most már az utcán vagyunk asszonyom, de ha megengedi, nem vesznék kocsi, mert nincs messze az a hely, a hová megyünk.

Nemde asszonyom, milyen kedves így karba fűzve bolyongani, egymáshoz simulva,

szóló bűnhalmazatot, végül türelmes vallomásra szállította fel.

Igy a többek közt Molnár vádlott így szólott: „Veszek meg mint a kutya, ha ott voltam a rablógyilkosságánál. Ha akasztanak, ha a zsineget anyakamra teszik akkor is csak ezt mondom.“ Taskó így felelt: „Ha Isten volna, nem nézne el annyi hamis esküt, mint amennyi itt volt.“ Sövägő pedig Szentkúti átkozásával felelt.

Egy szóval igaznak bizonyult Farkas Dániel, a Sövägő rabtársának, azon vallomása, hogy neki Sövägő ezeket mondta a börtönben: „A vén hunczut (Dogáli) meghagyta magát ölni, de a kulcsot nem adta ide, hanem ha vallatnak letagadom még az istent is az égből.“

A végtárgyalás tanuvallomásainak ismeretése után Naményi bíró, ki az óriási bűnhalmazat iratait ugyszólván kívülről tudja, áttért a nyiregyházi kir. ügyész vádbeszédének kivonatolására, mely az ismeretes terhelő adatok felsorolásával foglalkozott; bizonyítékai közül főfontosságú az, hogy míg Sövägőnek május 16 ikán annyi pénze sem volt, hogy lovának abrakot vehessen s azért 60 krt. kölcsön kért, (mely összeg mellesleg azért kellett, hogy a lovának új abrakot adhasson a nagy utra), addig 18-ikán, tehát a gyilkosság után, már 5 forintossal fizetett, pláne régi adósságot is törlesztett ugyanekkor, melynek hol vételét eltagadhatón indokolni nem tudta.

A vádbeszédek kivonatolása az előadó bíróreferens szerint abban kulminál, hogy a Kornis pár szubjektív alap, holott a védelem csakis az objektív alapot fogadja el. Szentkúti vallomása a védő szerint rovtott multja, kalandor élete, s az 1000 forintnyi jutalom elnyerhetése és több ellentmondása miatt nem fogadható el; a mi az előzőleg tervezett rablást illeti, azért a vádlott nem büntethető. A Szentkúti alibije mivel sem lett bebizonyítva, csupán Boczkó főkapitány egy táviratával; miután pedig Szentkúti a helybeli rendőrségnél mint besugó szerepel, e viszonyból kifolyólag a védő szerint Boczkó főkapitány egyszerű távirata nem bizonyító erejű a Szentkúti alibiévé nézve. A védők arra is sulyt fektettek, hogy Búszörménytől B.-Sz.-Mihályig a 37 kilométernyi távolságot oly rövid idő alatt nem teheték meg.

A városháza kibővítése és a börtönügy rendezése.

Debreczen aug. 15.

A városi közgyűlésen nyilatkozta a ki élénk öröm és helyeslés között a tanács, hogy a városháza már 1893-ban egy második emelettel kibővíthető lesz.

Az egész debreczeni közönségnek közös óhajta, hogy Debreczen városnak egyik legszebb, legnagyobb, egyik monumentál épülete a városháza legyen; közös akarata, hogy a városháza olyan legyen, a mely minden hivalt befogadhasson, hogy a közönség azokat mindent együtt találja, és hogy az minden tisztviselőnek kényelmes hivatali helyiséget nyújtson.

mint egy szerelmes párosca? Mi már jártunk így egyszer. Emlékszel, midőn Neullybe voltunk a nagymamánál? Milyen badarságot mondtam én neked és mennyi kedves botosággal feleltél. Hiszen akkor már jegyesek voltunk. Mikor már irántadi nagy szerelmemet szavakban nem bírtam kifejezni, verseket recitáltam, melyet mint gyermek könyv nélkül megtanultam; bár ezek a versek távolról sem vonatkoztak szerelmünkre, de akkor a verseket — akár milyen gyengék is voltak — szerelmemmel helyeztem párhuzamba. Egy este, midőn megcsókoltam a nyakadat s a farkas és bárány meséjét szavaltam. Emlékszel?

Te sirtál a gyönyörtől, a kéjtől és én veled sirtam azért, mert téged könnyezni láttalak. Mi olyan boldogok voltunk, hogy szinte fájt a boldogság. Igazán nevetséges, milyen ostobák is voltunk akkor.

Váry egy pillanatra. Bár nem vagyunk még ott, ahová egyekszünk, de itt kis pihenést rögtönzünk. Mi bajod? Miért nem lépsz be? Ez egy kis koremsa, egyszerű, de a helyzethez méltó. Mi itt frissítőt vesznék. Két pohár erősítőt, korcsmáros ur!

Igyál! Innod kell! Parancsolom, elvetemült! Még két pohárral kérek! Huzd a fátyolt szemedre, nehogy észrevegyék, hogy sirsz. Ugy és most menjünk.

Ugy látszik, hogy nem bírod az italt, mert az a néhány deczi pálinka a tejedbe szállt és elbódított. Tartsd magad feszesen. Ne lassák, hogy itál.

Meglátod, hogy milyen szép helyre veztelek. Nézd csak e kirakatot, milyen szép gyermekruhák és apróságok csíngnek benne. Két évvel ezelőtt szinte erre jártunk. Midőn egy darabig elmerengve néztük, te a fölemhez hajoltál és elpirulva sugtad: „Ugyebár kicsinyünk számára innen vásároljuk a szükségleteket?“ En megcsókoltalak e szavaidért.

Nos, már helyen vagyunk; váry mig csengetek. Ne sirsz, te buta teremtes! Talán sokat ittál? Vannak emberek, kik az italtól szomorúak. Már nyitják a kaput. Beléphetünk. Előre! Menj ha azt nem akarod, hogy beuz-

Mert a jelenlegi állapot tarthatatlan; tarthatatlan pedig több fontos tekintetből. Egyik az, hogy a városi hivataloknak egy harmad része a városházán kívül, a városban szétszórtan van elhelyezve. A kerületi kapitányságokra nem is lehetne másként. — Mindegyik kapitányság állomásozók a raját kerületében. De a rendőr-főkapitányságnak, mely a rendőri ügyeken kívül a cseléd- és iparügyeket is el látja, a katonai ügy osztálynak, a fogyasztási adóhivatalnak a városházán van a helyük, ez utóbbiak is inkább, mint a törvényszéki fogházak; hogy mikor az ügyes bajos embernek egyszerre több hivatalban van dolga, ne kellessék neki a felvárost beszaladnia.

De nem csak egyes hivatalok szorultak ki a városháza épületéből, már maguk azok a hivatalnokok sem férnek ott, a kik hivatalának címét a városháza egy-egy ajtájának szemöldöke viseli.

Valamennyi szobában hering módra összezsúfolva dolgoznak, hivatali fonók és segéd személyzet, a felek számára is alig marad hely. Más szobákat tanácsnokok, jegyzők közösen használnak és közösen akadályozzák egymást abban, hogy nyugodtan és gyorsabban dolgozhassanak.

Sőt az a rendellenes helyzet is fennforog, hogy a tisztügyeseknek és az árvaszéki ülnököknek semmiféle hivatali helyiségük nincsen a városházán, hanem odahaza saját lakásukon kénytelenek dolgozni, haza hordatván a hivatalos aktákat.

Az ilyen állapotnak a jó és gyors közigazgatás vallja kárát, — s ennek a szempontjából az tovább csakugyan türehtelen.

De türehtelen a városházi állapot köz, egészségügyi, közrendészeti szempontból sőt a jó izlés szempontjából is. A városháza egyik szárnya földszinti részében és a pinczékben van tudvalevőleg elhelyezve a törvényszéki fogház, minden tisztasági kísérlet mellett is melegágya a betegségeknek, veszedelmes fészke ragályt terjesztő miazmánoknak és bacillusoknak arról a jóízű botránkozató látványokról nem is szólván, amelyeket a közönségnek a városháza udvara nyújt minden nagy tisztogatás alkalmával.

Ez a börtön tehát minél előbb kihelyezendő a városházáról; sőt — szerintünk — a kihelyezésnek meg kell előznie a városháza kibővítését, hogy a börtön által jelenleg elfoglalt tágas földszinti helyiségeket az átalakítás és kibővítés terveinek készítésénél már számításba lehessen venni.

Nem a pénzkerétdől függ, hogy mikor épülhet a városháza; mert hiszen a főszámvérvő és a tanács okos gazdálkodással a még hiányzó 100,000 forintot abban a perczen előtűdják állítani, amelyikben szüksége mutatkozik. A kibővítés nehézségeit a börtön kihelyezésének nehéz kérdése képezi, amely 1893 előtt másfél évvel is éppen abban a stadiumban van, amelyben ez előtt évekkal állott.

A közigazgatási bizottság ugyan a mult-

zam a fejedet. Ki látott még ilyen asszonyt? Az ember minden lehető elkövet mulattatására és ö akaratokodik. Lépj a szobába!

Jó estét asszonyom. Ne vágjon olyan csodálkozó arcot. Nem azért jöttünk, hogy szobáit használjuk. Korántsem. Nálunk elműt a légyott ideje. Nagyon fontos beszélni valóm van önnel, asszonyom. Es ez a következő: Ez a kicsike a feleségem. A mint látja csinos személy. A toilletje most nem valami fényes, azonbankivül szemei kiserkák, de ez csak muló baj. Majd ön rendezzedi.

Tudom, hogy az ön háza hajléka azoknak a hölgyeknek, kik szerelmüket pénzért árulják, tehát azért hoztam ezt a teremtést, ki nekem törvényes hitvesem, hogy szárnnyai alá adjam. Itt bátran változtathatja érzelmeit, szívet érzés nélkül is odaadhatja. Ha valami költéségei lennének asszonyom, én szivesen viselem. Es most te becsület és kötelességedről megfellekedett asszony, kezd el hivatásodat, melyre magad vágytál.

Ne csinálj olyan ábrázatokat! Es az üzlet nagyon jövedelmező azoknak, kik szépek és fiatalok. Mi az, elájult?

Kérem asszonyom, viseljen gondot új lakójára. Hivasson orvost is ha kell. Itt van pénz; rubáit és eszébebeséit majd utánna küldöm és most, miután valódi állásához segítettem, végeztem vele, végeztem minden időre, örökre!

Bécsből — Genfig.

— Uttképek. —

Irta: Serli Sándor.

(Folytatás.)

Ha a helyi vasut sustorgása s élénk esengetése nem emlékeztetne, hogy a gőz és villany korát érjük, bátran a 17 századba

kor egy börtön vizsgálatnál szerzett tapasztalatok folytán, feliratában megsürgette az igazságügyi kormányt, hogy a börtön kitelepítése elodázhatalan.

Megindultak-e azóta a tárgyalások ez iránt? Tudunkkal nem. — Holott a város közönsége, még előbb, a királyi tábláért hozott nagy áldozatok megszavazásakor kijelentette, hogy az új börtön építésére nézve hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni.

A városi tanács előtt tehát, ha komolyan akarja a városházára rárakatni már 1893-ban a második emeletet, nincs más közelebbi és sürgősebb teendő, mint feliratban, esetleg küldöttség által kérni az igazságügyminisztert, hogy a törvényszéki fogházat minél előbb költöztetse ki a városházáról.

Fel kell világosítani a miniszter ur ö excellenciáját, akinek szintén tudnia kell, hogy az igazságszolgáltatás legprimitívabb igényeit sem elégíti ki a jelenlegi debreczeni fogház, hogy a városházának a börtön által elfoglalt részeite okvetlenül szükség van a helyi közigazgatás céljaira. Meg kell azt is mondani, hogy a város a börtön kiköltöztetésére semmiestre sem várhat addig, amíg a törvényszék jelenlegi helyiségének bérleti ideje letelik.

Az agyonra ijesztett peronoszpórák világa!

Jó az a theoria tagadhatatlan, de csak mértékkel, mint a szalonna kenyérrel, különben megárt. A theoria praxis nélkül rettentően „geil“ edel és nem jó belőle sokat enni. A régiek, kik éppenséggel nem vették be, nem jól cselekedtek; a mostaniak, kik legtöbbszörre kenyér nélkül eszik, szintén nem jól cselekednek. Amde mit tegyének! Oly nagy ma nálunk a tudományos verseny, hogy a ki meg a praxist is beakarja várni, azt a faképnél hagyják és rá ütik a maradiság bélyegét. A ki ma egy könyvet átolvasott, az abból hármát ír, a ki pedig hírt hallotta valaminek, de nem ismeri a dörgést, az nagy hanggal pótolja a tudományát, s legalább is olyat mond, hogy a kinek érdekét érinti, az hanyat vágja magát tőle, mint például: „A peronoszpóra a homoki szőlők réme!“ — Vagy: „A peronoszpóra a homoki szőlők philloxerája!“ — Ugy van! Ne hagyj magad Schleglingert!

Es ami a dologban a legkomikusabb, ezek az emberek azért orditoznak, mert segíteni akarnak az ország baján. Terjesztési akarják a homoki szőlő ültetést, hát nagyon természetes, hogy kedvet akarnak hozzá csinálni a közönségnek.

Annyi az új szőlőbetegség, mint csillag az égen. Ami volt, az mind elműt. Mióta tudományos szölgőzadk vagyunk, az óta a francia könyvekben minden betegségnek nevet tudunk adni. Ki a manó hallott ily elnevezéseket az előtt? Hát nagyon természetes, hogy ujak. De hová lettek a régiek? Elűntek? Kiszorította őket a francia konkurrenzia?

Hejh! Pedig hatalmas régi betegségekre emlékszem. Tudom, hogy egyszer Egerben az egész híres egedi hegység olyan sárga volt már augusztusban a ragya-ütéstől, mint a sárga lilium. Hullt szőlőbogyóval megterítve

képzelnének magukat. — Ez azonban csak az Inn-part s ó város részről mondható el, mert a vasuti állomás környéke már egészen modern.

A várost minden felől Tirol havasai ölelik körül, a hőmezők vakitóna fehérlenek, a nap is csak nagy későre tudja megmászni e roppant bérceket. Nem ösmerek várost, mely ennyire a magas hegység szívébe lenne ékelve.

Insbruckot elhagyva meginkább fokozódik bámulatunk, csudálatunk. A vasuti technika remekei sűrűn követik egymást. Buchsig a határ állomásig 14-szer furja át a zakatoló gőzös a hegyek szikla mellét.

Wiesberg várának porladó romjánál 86 méter magas viaduct 230 m. széles hogy szakadékot hidal át, a hidnak csak két vége támaszkodik a sziklára, úgy hogy az egész mintegy a légben látszik lebegni, mélyen lent pedig tátongó örvényben patak zuhog.

Ugy hegynyitás bejáratán mély völgyek katonai virágos kertek közepett mosolyog a bájos Pians, hol a völgy enyhe levegője a környező fenyvesek dacára is megéri az edes szőlőt.

A vonat mindig feljebb feljebb hág. Sz. Antonnál már 1300—1400 m. magasságban kapaszkodik a hegygerinceken, a hőmérék érezhetően alászáll, a lég csaknem metsző. Elszórvá itt-ott van egy tirol faluska, a gerendaházak tetején nagy kő darabok heverészenek, hogy a havasi viharok el ne seperjék a szellős faalkatmányt, mint szeszélyes gyermek lehellelte elűjja a kártyavárat. Szegény tirolinak sok helyen hatalmas töltéseket kell emelni, ha utját akarja állani kérelhetlen ellenének, — a lavinának, mely gyakran egész házat nyomtalanul magával ragad minden háznépestől együtt.

A mint Sz. Anton elmaradt, 20 percze bucsut mondtunk a napfénynek, s midőn a tünneből kiértünk, verőfényes tájkép helyett

volt a töke alja. Ugy is hívják Egerben a ragyát, hogy „ragyabunkó.“ Tud az olyat ütni, mint a „peronoszpóra,“ csak akarjon. Es ez elébe hiába harangoznak a teoretikus harangirozók, hiába spricczelnek a Sávost Altonz hirdetései meg a szőlészek, mert ahova üt, arról a tökérről ugyan nem süpri és spricczeli le emberi kéz.

Hát meg a hó? Akar a Sodoma Gomora tüzes kénköesője! Ez ellen sincs védekezés! De ezektől ma már nem jó megijedni, mert megszoktuk. Elkezdte a verekedést a gabonaneműeken és végig veri az egész tenyészetet. Fűt, fát, bokrot, ami elébe akad. Leveri a lombokat, leveri a gyümölcsöt, leperzseli a dinnyét, tököt, krumplit, tengerit a megsemmisítésig éppen úgy a szőlőt is. Amerre pörkölő tüzes uszylát végig huzza, sárga, kiaszott utána minden.

Ezt méltóztassanak agyon spricczelni! De ki az ördög ijedne meg tőle. Rendes régi vendég! Ettől félni már nem is divat, annálkevésbbé tudományos, hanem a szegény szerevény peronoszpórától, kit ha egyszer jól nyakba öntenek, azt se tudja hogy kotródjék el, ettől illik megremülni, mert ez: chic!

Ez mai napasg tudományos kérdés, hát: „Harminez forintért ordítai kell!“ Jó magamhoz is beköszöntött a peronoszpóra! Jön az én tudományom vinczellérem, egyik kezében egy nyitott könyvvel, másik kezében egy már feláldozott szőlőlevéllel: Ime itt van!

— Mi van itt? — A peronoszpóra!

Olyan ünneplés hangon mondta ezt, mintha csak a „Borászati lapok“ czikkét olvasná. Csak úgy forgott körülöttem a világ. Talán el is sápadtam, mert az ünneplés komoly ember mosolygásra fogta: — Kérem, azért ne tessék megijedni.

Midőn látta, hogy czélját érte t. i. hogy jól megijesztett, elkezdett vizsgálni. Ezek már szöleszeti tudományos szabályok. Ki ijeszteti az emberből a lelket, aztán vissza mosolyogni.

Szóval az lett a dologból, hogy meghoztam a „Eclair“-t, és a kívántató vegyszerket. A hol peronoszpóra volt, ott megkezdtek a permetezést és a peronoszpóra szerényen visszavonult, a levelek zöldék, a töke pompásan hajt tovább is, de ahova a ragyabunkó meg a hó oda ütött, amit a peronoszpórától nagyon meglehet különböztetni, — ott nincs segítség.

Most már csak arra kérném a tekintetes tudományos szöleszetet, méltóztassék megmagyarázni az agyonra ijesztett társadalmak, hogy: Mindig volt a növényzetnek betegsége, de lesz is, hanem a philloxerája csak egy volt. Ezzel a többi sem nem rokon, sem nem szövetséges, tehát elég volt az ijedtségből ennyi!

Most már csak permetezni méltóztassanak!

Tölvlyi Titusz.

Gondolatok egy kegyadomány ismeretése alkalmából.

F. év jul. havában elhalálozott Lichtschein Mártonné, szül. Hartstein Johanna örökkei névszerint Lichtschein Sámuel, továbbá Mózes és Menyhért, mindhárom testvérek, mindhárom debreczeni lakosok jul. 27-én kelt adomány leveők mellett 200 o. é. frt. összeget küldöttek be a debreczeni ref. főiskola pénztárába kegyadományképen, oly fel-

tétel alatt, hogy azon összeg, mint alapítványi töke, a tanszékek fenntartásá segélyező alapok közé soroztatván, „Lichtschein Martonné“ néven kezeltesék. Alapítványt tevő örökösök ezen ajánlatát a főisk. tek. Gazdasági Tanács elfogadván, midőn fenttartja magának a közelgő Főt. Egyházkerületi Közgyűléshez az atelőli szóló jelentés betervezését, addig is engem aluirottat bizott meg, hogy a fentjelzett adományozó örökösöknek a nyilvánosság terén háadás közönetemet kijelentsem, a mint hogy azt ezennel ki is jelentem.

Ez uttal e tárgy körüli gondolataimnak kifejezését következőkben adom:

Több sirhalom felett nevetjelző özveik Gyanánt szerencsének pompás emlékkövek! Kárba vesztett költség!... Kik így cselekesznek, Kérem, hogy belőle minő hasznot vesznek? A holt már nem érzi, az élők, kik teszik, Hiuságuk árát busáson fizetik! A halottas háznál egybogyult sokaság Nem gyászol, csak bámul, mily nagy a czifraság! Vesztélyes divat ez, melyet a ki követ, Miatta nem ritkán pénzzavarba jöhet! Ugyan nem czészerübb lenne-e miredni, Ósi szokásokhoz ha hívek maradnánk? Hitünk szerint ugy is a sirnál nincsen vég, Temetkezésnél hat legyzen egyfuszúg! Az okos más uton szerz kedvesének Maradandóságot drága emlékének! —

Meghala Mózes, atyáihoz eltakarítaték, s az általa vezérelt pusztában bujdósó zsidók nem ismerhették s felfedezni sem voltak képesek az ö nyughelmet mert Jehova Izrael népe tudtán kívül temettete őt el a Nébó hegyen. De azért, a ki iskolai küszöböt átlépte, csak emellett tanulta is a valias történelemnek, mind az tudja, hogy ki volt Mózes!

Kálvin János nagy ember volt s azon hasznos szolgálatot, melyeket ö az emberiségnek a vallásos erkölcsi világrend megszilárdítása körül teljesített, meg emlegeti is, ha ugyan el nem fogtatuk, beismerni kénytelenek. S, Kálvinnak földi élete a lehető legnagyobb puritáni egyszerűséggel folyt le, s küzdelmes éttére bekövetkezett halála után, az ö határozottan kifejezett akaratához képest sírdombja felett nem emeltett emlék oszlop, ugy hogy ma már a genfi temetőkert egyik zugjában csak egy igénytelen kődarab sejteti azt, hol alusza siri álmát a nagy reformátor? De azért Kálvin emeke telet a kegyelet neműje örökdi, s örködni fog mindaddig, valameddig az evangéliumi lelkiismeret szabadsága eszméinek csak egy apostola, s feldhieten erkölcsök, elvhűség és jellemziárdság becsülésének csak egyetlen híve létezzenik.

Mellesleg említve a Kálvin javaslatára alakított genfi polgari hatóság az egyházi ügyek elintézésébe is befojlt volt, s ezen genfi polgari tanács mintájára szervekedett volt a reformátussá lett Debreczenben is a városi tanács, a mely egyebek között szabályrendelettel állapította volt meg azt, hogy meennyit legyen szabad temetkezés alkalmával a megholtak végtisztességének megadására költeni. Es az engedelmességhez szokott város népe, a tanács ezen határozatához kész szívvel alkalmazkodott.

Szándékosan hoztam fel nagyobb szerű példákat, hogy azon kised körben, melyben a szóban forgó esetre vonatkozólag mozogni vagyok köteles, — érthetően tegyem magamat. — Néhai Lichtschein Mártonné örökkei halásan emlékeztén vissza edes anyjukra, ki

és lichtensteini honpolgár nagy tüzzel magyarázta, — nagyszerű reformokon ment át az ország; belátván ugyanis, hogy a hadügyi budget éveente meennyi penzt emészt fel, amit a humanismus és cultura mezején sokkal hasznosabb czelokra lehetne fordítani, másfelől jelenleg a politikai viszonyok sem lévén kedvezők arra, hogy Lichtenstein nagyhatalmi állását érvényre juttassa s Európa mozgalmainak irányt adjon, Ororszországot nem akarja protegálni — de meg talán, hogy Lichtenstein a sokat emlegetett örök béke megvalósítására az első lépést megtegye s példát mutasson szomszédainak, — nem tudom éppen, hogy melyik volt ezek közül a gondok, elég az hozza, hogy a durék lichtensteinek a hadsereget floszlatták. — A tényleges katonai szolgálatban levő emberállomány a képzett tüzéség és gyors lovassággal együtt, — ha a hivatalos adatok nem csalnak, — állott 15 szál legényből. Most hogy ennyi munkáségek keresetforrás nélkül van, socialis forrongásoktól lehet tartani. Hát ha még tekintetbe vesszük, hogy a tömördek hadi felszerelés használat nélkül a raktárakban fog összeroszódson. A kormány azonban ez utóbbiól kevésbé tart, a szomszéd államok bizonyosan igyekszni fognak megragadni a kedvező alkalmat, hogy hadseregüket olosó és jó fegyverekkel szereljék fel. A törzstisztikar a tábornokok számára már nem emlékszem, — dicsőséges csaták után a privat élet csendjében keresi a jólmegérdemelt nyugodalmat. — Követésre méltó példa. —

A szöke Rajnán tul, Helvetia szabad földje fogadott, hol századok óta szabad institutiók alatt virágzik a boldog kis ország. Az esti órákban értam a vallenstäti tó regényes partjához, a lehangyalt nap völgsgarai pedig már a zürichi tónál találtam.

A szöke Rajnán tul, Helvetia szabad földje fogadott, hol századok óta szabad institutiók alatt virágzik a boldog kis ország. Az esti órákban értam a vallenstäti tó regényes partjához, a lehangyalt nap völgsgarai pedig már a zürichi tónál találtam.

A szöke Rajnán tul, Helvetia szabad földje fogadott, hol századok óta szabad institutiók alatt virágzik a boldog kis ország. Az esti órákban értam a vallenstäti tó regényes partjához, a lehangyalt nap völgsgarai pedig már a zürichi tónál találtam.

A szöke Rajnán tul, Helvetia szabad földje fogadott, hol századok óta szabad institutiók alatt virágzik a boldog kis ország. Az esti órákban értam a vallenstäti tó regényes partjához, a lehangyalt nap völgsgarai pedig már a zürichi tónál találtam.

Napi hírek.

Öket helyes irányban nevelve alkalmasokká tette arra, hogy a társadalomnak hasznos és becsületben álló tagjaivá váljanak, kívánták maradónak tenni boidogult édes anyjuk emléket, s magukban igrdokolozhattak: Miért emelnék mi anyánk sírdombja felett emlékkövet? melyet vandál kezdek elrongálhatnak, a sír möhā elavít, az idő vasfoga és a régi-ség előbb-több meg fog semmisíteni. Nem észszerűbb-e, ha a magyar alföld sik rónáin emelkedett főiskolának, ezen az elme fejlesztésére, értelem felvirágzására, tudományok ápolására szánt tanintézetnek, mely a babona és tudatlanság setét ködében Ph a r o s k é n t világoskodik s mely jótékony áldásait telekezeti különbség nélkül osztja minden növendéknek, mely a magyar haza kulturális érdekének egyik hatalmas tényezője, s melyet még Maga Ő Felsége, legkegyelmesebb Urunk Királyunk is Debreczenben jártában két ízben tüntetett ki legmagasb látogatásával, nem észszerűbb lesz e, — ismételjük — ha ezen iskola oltárára tesszünk áldozatot, hol a többi kegyes jótévköz között anyánk emléke is fenn marad, mindaddig, valamaddig csak e tanintézet létezendik. — Es midőn a Lichtscheim örökösök ekként elmélkedve tettek alevéleket, azt maguk érdekében helyesen cselekedtek: De a főiskola érdekét is támogatták kegyadományozás által csak közvetve van segélyezve a főiskola, s a koll. igazgatósága, mint sáfárkezelő a gondja alá bízott ösztöndíj alapítványokat, s közvetlenül nem élvez hasznát belőlük a tanintézet s így ennek, mint dajkának emlőin táplálkoznak a növendékek, a nélkül, hogy maga a dajka élelmézéséről volna gondoskodás; s a nélkül, hogy a haladó kor eszméit szembe előtt tartani köteles főiskola az igényelt szükségleteket képes volna fedezni, és a kikerülhetlen kiadásokat, — ha ugyan a tőkét meghányosítani nem akarja, — teljesíthetné.

Legjobb részt választották tehát adakozás tekintetéből azon jótévköz, kik közvetlenül a főiskola fenntartására szolgálnak, a n: tőkepénztárról emlékeznek meg adományozásuk által, s ezek hitessék el magukkal azt, hogy nevék és hálás emlékek nem csak a főiskola esztendőnkint megjelenő „Evkönyv“-ein, de az e célra szánt emléklapokon is örök időkre fenn maradni.

Nincs is több kívánni való, mint hogy a debreczeni ref. kollégium javára célzó adományozás módosítására nézve minél több követői legyenek a Lichtscheim örökösöknek!

Debreczen 1891. aug. 9.

Szűcs István
ref. főiskolai gondnok.

Ő Felsége születésnapján!

Ő os. és Ap. kir. Felségének legmagasabb születés napján tartandó ünnepekre nézve illetékes helyről következő értesülést szerztük:

A ref. nagytemplomban hálaadó Isten tisztelet 8 órakor kezdődik. A tisztikar és a különböző hatóságok a városháza előtt gyülekeznek s innen együttesen mennek a nagy templomba.

Az itteni Istenisztelet befejezte után — miként már jeleztük — az ispótály laposn kezdődő tábori misére mennek a különböző hatóságok. E czélból a város fogatai és a szükséges bérkoscsik a nagy templom előtt rendelkezésre fognak állani. A menet a város ötös fogatán a Főispán és Bolla Kálmán tábornok állomás parancsnok nyitják meg. A menet a főntozán Kis-Várad utcán és az indóház előtti országúton fog az Ispótály laposra vonulni.

Az indóháznál Bolla tábornok ur a kíséretét képező lovasított törzs és főtisztekkel lóra száll s lóháton megyen az Ispótály laposra diszben hadi jelvényvel kivonult csapatok megzemlése.

A tábori miséhez a 3 honv. gy. ezred 1 zászlóalj, a 2. honvéd huszár ezred 1 százada és a m. kir. méntelep egy osztága fog kivonulni. E csapatok felett Biró Kálmán honvéd huszár alezredes fog parancsnokolni s ő fogja jelentését az állomás parancsnok urnak megtenni. Szemle után kezdődik a tábori mise, melyen a városi dal-egylet is közrefog működni. Mise alatt a gyalog zászlóalj három disztüzet ad.

Az oltár számára díszes tábori sátor lesz felállítva. Ez oltártól balra egy sátor a hólygközönség, jobbra pedig egy sátor, a tisztikar és a hatóságok számára fog felállíttatni.

A mise befejezte után a kivonult csapatok Bolla tábornok ur előtt diszmenetben állépnék.

Esős idő esetén a tábori mise elmarad s e helyett a róm. kath. templomban fog Isten tisztelet tartatni, melyhez csak egy diszszázad fog kivonulni.

Délután 2 órakor lesz a Bika disztermében a prépostur diszbebdje s ugyanakkor az étteremben a tisztikar diszbebdje, melyen a felköszöntött Bró Kálmán honvéd huszár alezredes fogja tartani.

— Isteniszteletek. Holnap az ev. ref. templomban következők predikálnak: Nagy templom: L a d á n y i Gyula, kis templom: B á t h o r y Gábor senior, új templom: B a l o g h József s. lelkész, ispótály templom: K. Tóth Kálmán lelkész.

— Lapunk mai számához két iv mellékletet csatolunk. E tizenhat oldalra terjedő lap tartalma is meggyőzheti olvasóinkat arról, hogy mi semmi áldozatot sem kímélve, minden erőnkkel azon vagyunk s azon leszünk hogy olvasóink kezébe tartalmas, mulattató, ugy politikai mint társadalmi kérdésekben teljes tájékozódást nyújtó lapot adhassunk. A főlap s az első iv melléklet tartalmából kiemeljük a következőket: **Katona-polgár** (ezikk az Ugron Uselác affairsól.) **Városházunk kibővítése.** Agyonra ljesztett peronoszpóras világítóvilágítás. Szalmaözevegelykről. J u l i u s t ó l. **Büdszentmihályi rablógylkosság.** Gondolatok egy kegyadomány ismertetése alkalomból S z ü c s Istvántól. **Karlsbad fürdői levél.** Csarnok rovatunkban R. P. O. érdekesítő regényének folytatása — tárcza rovatunkban pedig: **Czigány mellett** (vers) V é r t e s i Gyulától; **Sugar az ejben elbeszélés** M u r a i Károlytól; **A hűtelen rajz** C a t u l l e Mendestől; **Bécső** G e n f i g utiképek S e r l i Sándortól. S ezenfelül rendes O r s z á g g y ű l e s, K ü l f ö l d, I r o d a l o m m ű v é s z e t, T ö r v é n y k e z é s, K ö z g a z d a s á g s N a p i h i r e k című rovatainkban megtalálják olvasóink a nap történetéből őket illető s érdeklő apróságokat. A „Vasárnap“ című iv melléklet tartalma pedig a következő: **R e v i o z k y Gyula** (képpel); **A főváros bolondjai**, tárcza **Márkustól**; **A z é s t r a g é d i a m**, elbeszélés **Kemény Gyulától**; **V e r s e k** **Lévay Mihálytól**, **Hód-sághy Károlytól**, **Róna Béától**, **Vojtkó Páltól**. Végül pedig hozzuk **Vittorio Berzeio** regényének folytatását. — Midőn e pár sorban egyszerűen regisztráljuk lapunk egy számának tartalmát — kérjük az olvasóközönséget hogy mindég szolgálatára álló iparkodásunkat, megérdemelt elismerésben részesítse.

— **Az üzletvezetéség megmarad Debreczenben.** Lapunk csütörtöki számában egyik külmunkatársunktól. „A debreczeni vasuti üzletvezetéség“ cím alatt ezik jelent meg, a mely a fővárosi lapokban szállongó különböző hírekből kifolyólag azon aggodalmat fejezte ki, hogy az üzletvezetéség Debreczenből aligha el nem viszik másfelé, talán Nagyváradra, ahová Baross látogatását megígérte és ezen utazást a lapok összefüggésbe hozták egy Nagyváradon felállítani szándékolt üzletvezetéség ügyével. — Az a hír, hogy az üzletvezetéséget Debreczenből kiköltöztetik, az osztrák magyar államvasut államítása óta több ízben felmerült; mi mindannyiszor kétkedve fogadtuk és egy alkalommal meg is czáfoltuk azt.

Most a közönség körében szállongó és az említett ezikk által tolmácsolt föltevéssel szemben utjalog azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a közönséget éppen **B a r o s s Gábor** kereskedelemügyi miniszter egyenes, minden kétséget kizáró fontos nyilatkozatával nyugtatjuk meg. — Ez a kijelentés, melyben nagy elismerés is foglaltatik Debreczen jelentősége iránt, egyszer s mindenkorra utját vágja az üzletvezetéség elhelyezése felől keletkezett híreszteléseknek.

Baross Gábor miniszter ugyanis **V a d n a i Károly** orsz. képviselő megkérdezvén, a miniszter a következőket mondotta:

A hír valótlan, minden alapot nélkülöző képtelenség. Debreczen, — s ezek a miniszter saját szavai — éjszakkelti Magyarország természetes göczpontja, s az üzletvezetéség nem is lehet máshol, mint éppen Debreczenben. Az intézmény ott sokkal fiatalabb, semhogy azt költöztetni akarnám, hiszen ottani berendezése is nagy költséggel és fáradsággal járt. Azt kímoldítani helyéből és új rendszert kezdeni, máshol berendezni, rengeteg áldozatba kerülne.

Igy a gazdálkodási szempontból és józan észszel nem is lehetne azt áthelyezni, de meg ismételve kijelenté a miniszter, hogy az üzletvezetéség a legilletékesebb és legmértányosabb helyen Debreczenben van s o t t i s m a r a d. Csak nagy megvárakozás árán s a viszonyok lényeges

változása esetén lehetne valamikor arra gondolni, hogy Debreczenből áthelyezzék. Egyelőre ilyenre senki sem gondol.

Ezek voltak a miniszter szavai, ez a miniszter álláspontja, Debreczenel és a debreczeni üzletvezetéséggel szemben, amelynek működési körét csak nem régen terjesztette ki a kereskedelemügyi miniszter a budapesti üzletvezetéség hatásköréből kiszakított hatvan-miskolcsatoralja-új helyi, valamint az összes gömöri vasutakra, és az aug. 4-dikén megnyitott debreczen-f-abony-ohat-polgári vasútra.

— **Kir. tábiai ülések.** A helybeli kir. tábla üléseit rendszeresen kedden szokta tartani, most a onban tekintettel arra, hogy két ünnepe esik egymás mellé — hétfőn fogja megkezdeni.

— **Az „István“ malom** telepén a leégett raktárnak falait már széthányták. A belőle kikerült téglát az új malom épület kibővítéséhez fogják felhasználni. Szikszai, Rösler és Berger vállalkozó építések már hozzá is fogtak az építéshez; nagyszámu munkással kezdték meg két ezer köbméter földnek kiemelését az új épület területéről. — Sietniök is kell, hogy okt. 3-dikára készen lehessenek.

— **Főreáliskolánk államosítása.** A városi tanács a közoktatásügyi miniszterhez felküldötte a főreáliskola állami kezelésbe bocsátására vonatkozó szerződés mintáját. A miniszter azonban némi módosításokat kíván még a szerződésben; ezen módosításokat, amelyek különben az eredeti megállapodások keretében mozognak, elfogadás végett leküldötte a polgármester urhoz.

— **Fizetni kell az utadót.** A városi tanács következő értesítést bocsátotta ki: Az 1890. I. törvényozikk 23. §-k értelmében a folyó 1891-ik évre kivetett utadónak fizetésére kötelezettek — a kereskedelemügyi m. kir. Miniszter urnak a m. kir. Penügyminiszter ural egyetértőleg 1892/1893 sz. a. az utadó kezelésre nézve kiadott rendelet 4-ik §-sa értelmében — ezennel felhívattuk hogy a folyó évi aug. hó 26-ik napjáig utadó könyvecskéik megszerzése végett a városi adó-pénztárnál 1—5 frtig terjedhető pénzbiroságerhe alatt jelentkezzenek, hol az utadóknyvecske árában két krajczárt és az ezt kiállító hivatali közeg számára egy krajczárt fizetni kötelesek. Az utadók az állami egyenes adók módjára az évnegyvedek közepéig szintén a városi adó-pénztárba fizetendők és így már az elmulit két évnegyvedről esedékessé vált részletek az ideig késedelmi kamat nélkül, — későbbben azonban, és a további esedékes részletek — késedelem esetében 6% kamatokkal, továbbá intés,és behajtási költségekkel együtt lesznek befizetendők. Debreczen 1891. aug. 13 án.

— **Minden asszonyt megölel.** Kellemes szórakozást talált ki egy vidám atyafi, aki tévovázó eszmákkal ballagott a Csapó utca irányában: föltette magában hogy ő minden asszonyt megölel, aki vele szembe jő. Kitérta hát nem földi kéjtől, de a benyaktalt sestakertől reszkető karjait és ölelésre készen baktattak tovább a tévovázó eszmák. Végre jött egy asszony, aki meglátván, vitorlázó karjait, oldalt szökel, mire ez szintén oldalt akart szökelni, de a tévovázó eszmák a hirtelen fordulónál eldöntötték a gazdájukat végig a faszteron. Az orra betört, egyéb baj nem történt, a tévovázó eszmák lábra álltak és gazdájuk folytatta kellemes szórakozását. A következő ölelés valamivel jobban sikerült. A vidám férfinak sikerült az egyik kezével odasimulni egy uriasasszonynak derakálóz és ezen eredmény után döntöttek föl njra gazdájukat a tévovázó eszmák. Ez így ment sokáig végig az utcán, be a Burgondián egyszerre csak a tévovázó eszmák macska gyorsasággal neki iramodnak és megszakítván a kellemes szórakozást; menekülnek eszevesztettül. Tán rendőrök közeledtek velök szemben. Hát? — Egy vén asszony.

— **A csónakázó tavon,** az indóház mögött, mióta a széptekvésű tó vize megtisztult, megint kezd eleven élet pezsdülni. — Naponta látogatják a tavat, bár korántsem annyira, amkor még laozikonyra is állott a ponton s olykor-olykor, elég sürten, czigány is került oda és a csónakázást táccozzal is lehetett füzerezni. A kellemes sport mindenestre nagyobb érdeklődést érdemel. De sajnos, hogy az egylet csak teng és nincsen ereje sem a már nagyon szükséges meder kitértítéséhez, sem új csónakok beszerzéséhez. — Azok a kevesek, akik hívek maradtak az egylethez, meg a tóhoz, most **B e k é n y i Péter** ösmert ügybuzgalmától, széles körű társadalmi befolyásától várják az egylet reorganizálását.

— **A szabadságharczi emlékek kiállítása** 7 termet foglal magában. Legérdekesebb tárgyait a rendkívül sok osztakepek, arczképek, vértanúink és nagyjaink erekiyéi képezik. A nagy teremből fejtünk a felső nagy terembe. Tiszteletteljes elfoglaltság érzete vez itt rajtunk erőt, mert csakhamar észrevesszük, hogy itt minden Kossuth. Látjuk őt családja körében, a nép között, az országgyűlésen, munka közben stb. mintegy 250 kép s mindegyik más-más kiadvány. A nagy terem folytatását az aradi szoba képezi. Itt vannak elhelyezve az aradi vértanúk relief szobormintái, melyeket **Zala György** készített és minden pozsonyi, pesti stb. vértanúk olajbafestett nagy képei. A bejárat mellett levő 3-ik nagy teremben van **Roma szabadsághozor** mintája. Itt van továbbá **Osztrovszky József** kur. tanácselnök, 1848—49-iki aradi kormánybiztos remek filigran faragványu tabernakulumja, melyet a

josefstadi fogságban készített. Ki vannak állítva **Osztrovszky** egyéb gyönyörű rabfaragványai is, melyek bármely képtáragó becsületére válnának. E teremben van elhelyezve 80 olmtüzi magyar rab olajképe is melyet **Tóth Agoston**, szabadságharczunk derék bajnoka az olmtüzi börtönben festett. Képviseleve vannak a szabadságharcz különféle fegyverei a primitív kasztól az ágyukig. Husz honvéd fog a kiállításban örködni valamennyi más-más 48—49-es honvéd egyenruhában (lesz tüzer, vadász, 5 féle lovas stb.) felelevenítve előttünk a szép mozgalmas napok alakjait. Valóban nagy és nemes feladatot teljesített a kiállítás rendezősége, midőn szabadság harcunk eme dicső emlékeit így lehető legteljesebb együttességében és ereditésében iparkodott a magyar közönségnek bemutatni.

— **Dinnyehéjak az aszfalton.** Az utózákon szanaszét hevernek az eldobott dinnyehéjak, nagy gyönyörűségére a járó kelöknek, akik minduntalan ki vannak téve annak hogy valamelyikben elosuszva kitorjék a lábukat. Jó lenne a dinnyevő publikumot egy kis rendre szoktatni.

— **Svéd gyögytorna és massage intézet** van berendezve mint már többször említettük, **Dr. Tihanyi Sámuel** orvosunk Várad utcai házában Ajánljuk ez intézetet városunk közönségének figyelmébe. Főiskolánk egyik tanártól, ki már évek óta makacs kézbajjal, írógörcsessel küzdök, hallottuk, hogy 30 massage annyira megerősítette kezét, hogy némi utókura után remeli kezének teljes gyógyulását. — A svéd gyögytornaszerekkel csinosan berendezett terem megérdemli a megtekintést.

— **Vasut melletti legetítés a Hortobágyon.** A debreczen-t-füred-b-szentmihályi vasuti szakasz mérnöksg m-gkereste a városi tanácsot, hogy a hortobágyi jóságoknak a vasuti töltés mellett való legetítését tiltsa el, mivel a jóságok fenyegetik a vonatok biztonságát. A városi tanács előre látta volt ezt és még idejében felelt a miniszterhez, hogy a vasut építő vállalatot a vasutnak a hortobágyi legelőn keresztül menő szakaszán korlátok felállítására kötelezze. A miniszter erre azt válaszolta, hogy ilyen költséges munkát csak elsőrangú vaspályáknál lehet követelni; a vállalatot tehát csupán anyag árkok építésére utasította.

— **A büdszentmihályi rablógylkosság** ügyének tárgyalását tegnap este 8 óra körül befejezték a debreczeni kir. táblán. Tegnap délután az előadó Naményi bíró részletesen ösmertette a közzaváló kir. ügyész, valamint a védő ügyvédek beszédét, azokat a pontokat, melyekre nézve semmisségi panaszokat jelentettek be. Az elnököl Szél Farkas és a bírók egyes kérdéseire adott felvilágosítások után a kir. tábia bünygyi osztálya a tárgyalás anyagát teljesen kimerítette. Ez általános érdeklődést ébresztett ügyben az ítéletet hétfőn delben tizenkettőkor fogják kihirdetni a III-ik számú tanácssteremben a Koronában.

— **Hivatal vizsgálat.** Főispán u ő méltósága titkárával együtt ma H. Szoboszlóra utazott az ottani hivatalok megvizsgálása végett.

— **Letört virág.** Juhász Ignác ügyvéd kie fia Andorka elhunyt. Temetése, melyet Dankó M. első rangu temetkezési intézete rendez, ma d. u. 4 órakor ment végbe nagy számu közönség jelenlétében.

— **A debreczeni erdősegekben** minél előbb vizsgáztott erdőőröket kell alkalmaznia a tanácsnak. Így rendelte ezt a miniszter az erdősezeti bizottsághoz intézett leiratában. A bizottság ennek folytán felhívta a tanácsot, hogy a nagyerdői, (Nagyerdő, Monostor, Apafája) az ohati, a nagycseresi (Nagycsere és Fancsika) és a halápi-erdőőri járásban (Haláp és Pacz) egy-egy vizsgáztott erdőőr alkalmaszson három hónap felolýása alatt. A még nem vizsgáztott erdőőröket a szükséges utbaigazítások megadásával vizsgaletevésére utasítsa; mert a kik vizsgát nem tesznek csak mint erdő szolgák alkalmazhatók. A négy erdőőri járásban összesen husz erdőszolgái állás van rendszeresíve.

— **Virághullás.** Somogyi Henriket a debreczeni üzletvezetéség hivatalnokát s lapunknak is külmunkatársát, fájalmas vesztéség érte, tizenegy hónapos Paula leánykaja elhunytával. Szegény kis lehalt virágot tegnap délután helyezték örök nyugalomra.

— **Katona dolog.** A 3-ik honvéd ezred 4-ik zászlóalja 15 főszt, 600 legény szept. 7-én jó városunkba, s itt marad 15-ig. Elszállásolva a város keleti külső részén lesznek.

— **Egyházi közgyűlés.** A debreczen ev. ref. egyház tanácsstermében 1891-ik évi aug. hó 16-ik napján d. e. 10 órakor közgyűlést tart. Tárgy: Takarékpénztári betéti pénzek jóvedelmézőbbé tétele; esperisi megkezesés a „Javaslat“ tárgyában az egyházközségi közgyűlés határozatának közlése végett; tolyó ügyek.

— **A husarak mérséklése.** A mi mérsárorsának hónapok óta egy árban mérk a húst és ez az ar a fogyasztó közönség terhére folytonosan igen magas; a városi hatóság is hónapok óta keresi a módot, miképen lehetne a husarak lejjebb szállítását eszközölni: — Városi mérsárszék felállításával-e; a husaraknak hatóságilag való meghatározásával-e a mikre nézve az ipartörvény szabadságot enged; vagy pedig a husszállításnak vidékről való behozatalával-e? Budapest főváros közönsége szintén nyög a drága husarak terhő alatt. Ott is kereste a hatóság a teher könnyítés módját és végre, amint egy ide a városi tanácshoz érkezett hirdetményből látszik abban találta meg, hogy megengedte a vidékről

Ki vannak
rú rabfarag-
ragó becsü-
helyezve
is melyet
derék baj-
Képvisel-
tegyverei
Husz honv-
mennyi má-
hában (lesz
felelevenit-
pok alakjait.
teljesített
lbadás har-
hető legtel-
ségében ipar-
mutatni.
Az utcákon
dinyehéjak,
kőnek, akik
ak hogy va-
lábakat. Jó
gy kis rendre

ssage intézet
r emittettük.
Várad utcai
árosunk kö-
nk egyik ta-
acs kézbajjal,
k, hogy 30
kezét, hogy
ek teljes m-g-
ornaszerekkel
megérdemli a

a Hortobá-
b-szentmihályi
este a városi
oknak a vasuti
za el, mivel a
szonságát. A
s még idejében
ut építő váll-
lón keresztül
ára kötelezze.
a, hogy ilyen
vaspályáknál
csupán anyag

rablógyilkosság
e el hét óra-
blán. Tegnap
ó részletesen
sz, valamint a
t a pontokat,
szokat jelen-
kas és a bírók
osítások után
a a tárgyalás
Ez általános
u az ítéletet
ják kihirdetni
a Koronában.
án u ő mel-
H. Szoboszlóra
megvizsgálása

Ignác ügyvéd
metése, melyet
kezesi intézete
ent végbe nagy

ben minél előbb
szalmaznia a ta-
a miniszter az
leiratában. A
vta a tanácsot,
Monostor, Apa-
(Nagyosere és
járásban (Halál
erdőört alkai-
a alatt. A még
a szükséges ut-
vizsgálatára
zat nem tesznek
szhatók. A négy
asz erdőszolgái

Henriket a deb-
kát a lapunknak
vesztése érte,
tája elhunytával.
nap délután he-

k honvéd ezred
egény szedt. 7-én
eg. Elszállásolva
znek.

debreczeni év.
891-ik évi aug-
kor közgyűlést
ri betéti pénzek
esi megkeresés
egyházközségi
lése végett; fo-

A mi népszáro-
an mérik a húst
közönség terhé-
árosi hatóság is
miképpen lehetne
t eszközölai: —
asával: — a hus-
ghatározásával
vény szabadságot
állításnak vidék-
budapest főváros
ága husáruk terhe
ag a ténér könt-
nt egy ide a vá-
letményből látszik
ngedte a vidékről

eladás czéljából való huszhozatal, azon fel-
tétel alatt, ha a husz egészséges állapotban
levő állatból származik, és ha az eladó
kilogrammonként 1 kr. vágó és vásárlást fizet.
A huszállományokat, amelyek egyelőre vasu-
ton vagononként vihetők be a főváros terü-
letére, a főváros viszi át, s közvetíti azok
elárulását árverés útján. Jó lesz tehát ezen
intézkedést figyelemmel kísérni és ha Buda-
pesten beválik, nekünk is követni.

— Uj járda Batthiány utcán. A Bat-
hiány utcának beton járdával el-
látását az ottani házudajnosok több-
ségének kérelmére a városi törvényhatósági
bizottság a f. 1893. évi márczius 19. évi 41/2832
1891. bgy. sz. alatt kelt határozatával elren-
delvén, — miután az e tárgyban alkotott
szabályrendelet hatályba lépett, s a kérdéses
járda építésére vonatkozó árlejtési hirdetmény
egyidejűleg kibocsátott, az építési munká-
latok a f. 1893. évi szeptember 1-
ső napjával megkezdetni fognak. A városi tan-
ács ennek folytán felhívja a Batthiány ut-
ca házak tulajdonosait, hogy házaikat az
utca felől ereszesatornával és levezető
csatornával, mely alól részben végződik
el a folyó 1891. évi szeptember 1-ig lassák
el, mivel ennek elmulasztása hivatalból fog
pótoltatni s a költségek az illető közigazda-
gatási végrehajtás útján fognak bebajtani.

— Chappon Károly a kitűnő vívómester
városunkba érkezett, tanítását már legközelebb
megkezdí.

— Halálozás. A következő gyászjelentést
vettük: Fájó szívvel jelentjük szeretett ked-
ves jó leányunk, testvérünk Kálmán Anna
hajadonak, 3 napi súlyos betegség után, f.
hó 13-án d. e. 10 órakor történt csendes
elhunytát. A boldogultnak földi részei f. hó
15-én, d. e. 10 órakor fognak az evang. ref.
vallás szertartása szerint a templomban tar-
tandó egyházi beszéd után örök nyugalomra té-
tetni. Mely végtesztességétélre az elhunyt ro-
konait és ömerőseit bánoztos szívvel meghívjuk.
Püspök Ladányban, 1891. Aug. hó 13. án,
Szülők: Kálmán Lajos és neje Bethleni Anna
Testvérek: Dezső; Vilma; Franciska és
férje János József, Lajos, Paulina és férje
Mószl Gusztáv, Sándor Ilona és férje Andor-
kó Márton; Erzsébet; Akos; Ida és férje
Dobrosi István; Ferenc, Julianna, Albertina
és férje Veres Géza a rokonság nevében is.
A temetést Dankó Mihály elsőrangú temetke-
zési intézete rendezi.

— A rendőrség figyelme. A halzug
járda egy része be lévén omolva rozoga
deszkapadlók helyettesítik ez időszert ott a
járdát. Csak hogy ez az új fajta troatór sincs
valami nagyon járóhatóságban tartva, így
hogy aki a Halzugon utazik át, jó előre biz-
tosítsa az életét mindenféle baleset ellen. Mi-
után pedig a biztosításra nem jut elegendő
pénze minden debreczeni polgárnak hát talán
tanácsos lenne ezt a járda folytonossági hiányt
alkalmas uton módon helyreállítani.

— Nagyvárad alapítványa. Arad város
példáját követi Nagyvárad város tanácsa,
mikor a mai közgyűlésnek ezer forintos
alapítvány tételét ajánlja a József főherceg
névű viselő gyalogezred jövő hónapi jubileum-
ára. A legénységét megvendégeli a város,
atisztikar tiszteletére pedig díszelőadást ren-
deznek a színházban, és egyéb ünnepségek
mellett díszlakomát is. — Nagyváradon most
különben is élénk világ van, e hó 15-én nyi-
lik meg a kiállítás, melyhez eddig több ezer
tárgy érkezett meg. Vasárnap szentelik föl
zászlójukat a nagyvárad iparosok, is mely
alkalomra a szeg beverésével Sall polgár-
mestert bizta meg Tisza Kálmán.

— Leghajós a Szikszay fürdőben. A mar-
git fürdő telepén a korsolyapályán holnap fél
hét órakor fel fog szállni Diacomo Me-
ri g h i híres florencai légzőnász. Szaturnusz nevű
léghajóján minden kosár nélkül száll fel 1000
m. magasságba — s a fel s leszállás alatt mu-
tatja be légzőnászai produkcióit. A mutatványok
alatt Ráczy Károly fog játszani, a publikum teri-
tett asztalok mellett, zene mellett élvezheti a
bátor olasz mutatványait.

* Mezei orfeumban egy rakás új tag lé-
pett fel a napokban. A közönségnek legjobb
tetszetek a Duró tívverek gyors
Carttel festők mutatványai. Új énekesök,
Gárdy Gizi s Réthy Berta magyar éne-
kesnők és Veigand Mizzi kuplé énekesnő.
Az előadások fél nyolczkor kezdődnek.

Fürdői levél.

— Karlsbádból. —

Aug. 11.

Daczára az utóbbi napokban beállott hű-
ves időjárásnak, a vendégek száma még min-
dég magasán áll; július 24-én volt legtöbb
fürdő vendég együtt, jeléül a hivatalos ki-
mutás szerint az nap nyolczezren voltak,
— az augusztus 1-től naponként érkezők szá-
mát ugyan csak a hivatalos jelentés közép-
számítással 200-ra teszi, míg július hónap
320-ban állapította meg. Ezen év január 1-től
aug. 7-ig bejelentve volt 28.438. fürdő ven-
dég, az utazókat ide nem számítván.

Ezen nem is lehet csudálkozni, mert
hiszen el van ismerve, hogy tekintettel nagy-
hatású gyógyforrásaira, a rendre, tisztaságra
a nagy kényelemre, a szórakoztató mulatsá-
gokra, mértföldekre terjedő árnyas sétányaira
Karlsbad mint nemzetközi gyógy fürdő hely
első helyen áll minden gyógyfürdő között.

Ezt igazolja az is, hogy ide még Ausz-
tália szigetéről is érkeznek gyógyulást kereső
vendégek, Délamerikából pedig többen van-
nak a kik második, harmad ízben látogatják
meg a világhírű fürdő városot.

Az angolok és amerikaiak, miként min-
deg, ugy ezen időnyben is nagy számban jön-
nek el, ezek foglalják el a legdrágább helye-
ket, az angolokra különös figyelem is fordít-
tatik, van külön imaházuk, hol minden
vasárnap isteni tisztelet tartatik, s az itten
megjelenő napi és heti lapok közül egyet
az ő kedvükért angol nyelven szerkesz-
tenek.

Fejedelmi vendégei is voltak Karlsbá-
dnak, július hónapban Ferdinánd bolgár fejedelem
és Milán király több héttig itt itták a meleg
vizet; jelenleg itt van még az öreg Schaum-
burg Lippe uralkodó herceg, néjével leányá-
val, a pénz királyok közül a párizsi Rothchild
és a jórékony czéru adakozásairól világ hírvé
vált Bárod Hirsch nejevel. — Magyarok,
kivált Augusztus 1-től fogva, nagy számmal
váltak és vannak.

A város 12.000 lakost számlál; a házak
száma megközelíti az 1000-et, melyek 2, 3, 4
emeletesek, ezek, a lak és üzleti helyiségekben
kivül mind a vendégek befogadására vannak
berendezve. A lakosok németek, alig lehet
hiinni hogy az ember itten Cseh országban van.
Hogy Csehországnak „Egerland” név
alatt ismeretes vidékén lakó németek pedig
sokan vannak — menyire ellentései a cse-
heknek, különösen a neki bokrosodott ifju
cseh pártnak, meg tetszik abból is, hogy a
prágai országos kiállításban részt nem vet-
tek, és hogy itten jul. 23-án a német Schul-
verein javára hangversenyt tartottak, melyen
a karlsbadi polgármester a többi hivatal-
nokokkal együtt megjelent. Megemléstere
mélto, hogy ezen hangversenyben a Pilsen-
ben állomásozó 73. sz. cs. és kir. gyalogsor
ezred és a Soproni egyenruhás czigányok
zenekara működött. A czigányok primása
Muncoi Lajos ki is kapott a magyaroktól;
de ő azzal védekezett, hogy otthon nem ját-
szanak a német Schulverein javára a világrét
sem, de itt jó pénzért meg tesszük, nem
adunk mi a csehek haragjára semmit.

A mult november hónapban történt víz
áradásnak — mely 3 nagyobb és több apró
épuület pusztított el — most már semmi
nyoma nincsen.

Karlsbad az utóbbi 5 év alatt sokat
épült és szépült, a Villa Teréze, a Bristol
Hotel és a Pupp új bérháza pompás új épü-
letek. — Ez évben hozták be az utcáknak
ét nagy étkező helyeknek villanyvilágítást
világítását, mely nagyon jól sikerült, a lángok
egyformán égnek, nem pislognak; ezen mű-
létesítője a budapesti Ganz gyár valóban
elismerést érdemel. A villany világítást csak
a fürdő időny alatt használják azontul a
légszusz világitást veszik elő, melylyel a vá-
ros régóta be van rendezve.

A vízvezeték 600.000. frtba került a
városnak; a vizet az Eger folyóból nyerik,
de ez nem felel meg a kényes igényeknek,
mert a viz gyakran zavaros, miért is a ven-
dégek részére a hegyi források vizét szolgál-
tatják fel, a vízvezeték által nagy mennyiség-
ben nyert vizet az utazók, sétányok, parkok
locsolására, gyárakhoz mosáshoz, főzéshez
használják, a lakosság nem finyás osztálya
meg is issza.

Karlsbad vidékén a természetesen
áll, noha a júliusi viharok sok kárt tettek,
az aratást augusztus második felében majd
csak megkezdhetik. — Az erdőnevelésre nagy
gondot fordítanak, és az új ültetvényeket
elanyira őrzik, hogy a beerdősített területre
több évig belépni sem szabad, sőt az erdőköz-
keresztül vezető sétányokon kutyát csak
pórázson lehet vezetni a fürdő vendégekné-
k ne hogy az erdőbe befussanak, ellenkezőleg az
erdészeti személyzet irtalom nélkül lepus-
kázta.

A piacra sok és szép gyümölcs kerül,
cseresznye, ősi barack és a szőlő mely már
bőven kapható kilónként 1 frt 60 krért, —
Olaszországból, a kajszin barackok, és sárga
dinye — ezt is lehet már bőven venni dar-
bonként 60 krért Magyarországból szállitta-
tik, a magyar borok az utóbbi időben nagyon
keresettek különösen az egri és budai vörös-
borok kapósk, utóbbit Dietzl József buda-
pesti udvari szállító küldi.

Magyar hírlapokat, értve a budapesti
nagy lapokat a könyvtárusoktól lehet kapni,
a nagy vendéglők tulajdonosai is jártnak
3—4 magyar lapot vendégeik kedvéért; van
itt olyan vendéglő is hol 64 féle lap van
megrendelve. — A Karlsbadi „Bade Blatt”
mely naponként jelen meg, táviratai között
mindég pontosan közli a magyar országgyűlés
nevezetesebb mozzanatait, s már másnap reg-
gel 7 órakor lehet olvasni.

Hogy a fürdő időny alatt minő a vasuti
forgalom; megtetszik abból, hogy Karlsbádból
24 óra alatt indul 6 gyors, 6 személy és 1
vegyes vonat, érkezik pedig 6 gyors és 7
személyvonat, mindezek Egeren és Prágán
haladnak át. — Budapestig kétszer lehet
utazni naponként gyors vonaton a nélkül
hogy át kellene ülni más kocsiába.

Giesshübl — Puchstein, ezen regényes
fekvésű gyógyfürdő Karlsbádtól kocsi menve
1 1/2 órány távolságra fekszik az Eger folyó
mellett, a gyönyörű villák, gyógytermek, ét-
kező helyek mind a vállalkozó szellemű
Mattoni Henrik tu adonai ki semmi áldozatot
nem kímél hogy ezen ritka szép helyet még
szébbé s keresettebbé tegye, ő tette a Deb-

reczenben is ismert Giesshübl i savanya vizet
nagy hírvé és sokan azt hiszik, hogy a
karlsbadi cura után több hónapig ezen vizet
kell ivóvíz helyett használni, hoított magyar
ország ásványos vizeit alaposan ismerő itteni
gyakorlott fürdő orvosok nyilatkozatai szerint
a borszéki, szolyvai, szántói, bártai, bikszádi
stb. vizek még czélszerűbbeknek bizonyultak.

Irodalom.

Tíz év. A nagyváradi iparos-ifjak ö-
képző és betegsegélyző-egylete f. hó 15—17.
tártja fenállásának tíz éves fordulóját, mely
vándorgyűléssel, kiállításal és zászlószente-
léssel lesz egybekötve. Ez alkalomból Ador-
ján Armin, nagyváradi fiatal író, az egylet
megbízásából megírta annak tíz éves törté-
netét, melyet a rendezőség csinos füzetben
adott ki. A 64 oldalra terjedő mű lendületes
bevezetése az iparos ifjúsággal, önképzéssel
és betegsegélyzéssel foglalkozik, aztán pedig
évről évre felsorolja a gróf Zichy Jenő disz-
cplinánsége alatt álló egylet életének érde-
sebb mozzanatait, melyek az egylet dicséret-
es működését és tevékenységét tüntetik fel.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy becsületes asszony története.

— Regény 1 kötetben. —

Írta: R. P. O.

(Folytatás.)

62.

Pálban anyja kételye újból fölgesztette
láználó dühét, szemé a gyűlölség boszu szom-
jától forogtak és felette nagy erőmegfeszítésbe
került a ziháló keblében dúló indulat zivatart
megfékezni. Megtámadva, félreismerve látta nejét,
a ki maga a hősiesség önfeláldozás és a nagyra-
becsülendő női hűség.

És midőn az elvakult anyja, kit a híres,
nagy fia iránti szeretet tulhajtása jellemzett,
még egyre kétkedett abban, hogy Miklós, ez a
kimagasló szellemű lény az eltévelyedtség
örvényébe jutott, fenkölségéből az emberi ter-
mészet alacsonyására süllyedve, Pál meverem,
mint az igazság előbbre jött a szoba homályá-
ból, vállalt gyöngéden megérintve fojtott hangon
mondá:

— Térjen magához anyám. A felizgatások
és lelki fátadalmak veszélyessé válhatnak egész-
ségére. Akarat ellenére is be kell látnia, hogy
Ilona minő magaslaton áll és hogy feltétlenül
csak is hálájára és elismerésére méltó. Ó egy
becsületes asszonyhoz illően járt el, midőn feltárta
előttem azt a gyalakozott sérelmet, melylyel őt az
a gonosz, megátalkodott könnyelmű ember illette.
Elhíhet anyám, hogy testvérem nemtelen eljá-
rása, mely meghalad minden képeletet, vad
örjöngő dühre ragadt és csak nóm áldozatkész
közbelpése és messzebblátó nemes gondolkodása,
mely emberfeletti módon nyilvánult, tartott vissza
a szilaj boszútól. Nyugodjunk meg a történetben,
mi holnap átráundulunk a hajnal hasadtakor a
vadászlatba, hogy kikerüljük a kellemetlen talál-
kozásokat és hogy el ne mérgecsünk még jobban
ezt a szörnyű incidentet. Ilona ezt így akarja, én
megnyugszom akaratában, habár szívem minden
csepp vére a megtorlás után liheg, fejezé be Pál
izmos vállán egyet rántva és szemöldeit böszül
összevonva.

— És Marceline, a ki bizonyára a kinos
meglepetés pillanatában gyors eltűnések oka
után fűrkész? ... kérdé elhalványult, remegő
ajkkal az idős nő, mig a félelem didergő hidege
suhant át ereim.

— Bizom tapintatában anyám, viszonzá
Pál, ön elmondja majd, a szegény, gyanutlan ifju
nőnek, hogy én ma Miklóssal összejordultam;
összejordultunk kényes természetű és miután
békítő közbenjárás sem tudná egyhamarjába
megszüntetni a köztünk fenforgó ellenszenves
torzalkodást, mi Ilonával a törhetlen kényszer-
nek engedve elutaztunk. Elmondja, hogy a gyű-
lölség örökre elválaszt bányámtól, de hát ugy
sem értettünk egyebet soha.

Romhányiné hangosan felzokogott eme sza-
vakra, melyek a földig sujták.

Ilyen vétkes gondolatoktól elrezszegülten
lépett neje elé, a ki határtalan örömrivalgással
futott üldözésére. Ez a gyöngéd, figyelmes,
ragaszkodó hitves a hitvány férj gondolatait, ha
megsejténé?

Miklós arcára bámulatos nyugodtság ült.
A kik közel járnak a bűnhöz, már nem igen
gondolnak az abból keletkező, reájok hára
molható szerencsétlenségre.

Marceline szende lelkét néha sötét, rej-
telmes gondolatok terelték ki rendes medréből
Sejtelmes aggodalom gyult agyában, egy idő óta
férje merengő, szórakozott, néha indulatos maga-
viselete felett, eme magyarázhatatlan tünetek
már többszörösen nyugtalaníták, de az ártatlan
asszonyka a titok nyitására nem jött.

(Folyt. köv.)

Főszerkesztő és kiadó laptulajdonos:

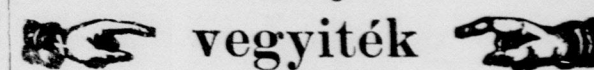
Vértési Arnold.

Felelős szerkesztő: Vértési Gyula.

Szőlő penész

(Peranospora)

tovább terjedésének megakadályozásához szükséges

vegyíték

100 liter vízhez elkészítve

kapható

Varga Lajos

fűszerkereskedésében.

Ugyanott egy fecskendő-gép kibérelhető.

Fehérneműek varrása

jutányos árak mellett

a legfinomabb kivitelben elvállaltatik.

Nagy-uj-utca 1692. sz. a.

Szőlő penész

(peronospora)

elleni övfecskendők

kaphatók,

ugyszintén előjegyzések

községek részére

elfogadtatnak

Baum Miksánál.

Kunz József és Társa

Budapest, DEBRECZEN, N.-Várad

KISTEMPLOM-BAZÁR.

FRANCIA BATIST

előnyös bevásárlás folytán realkivitt olcsó

leszállított áron,

KIHÁZASITASI KELENGYE

teljes kiállításai,

vászon kész fehérnemű, divat, rövidaru

BUTOR SZÖVET, SZÖNYEG,

függöny, ágy és asztalterítő.

paplan és matrác raktár

dus választékban, jutányosan szabott

árak mellett.

LYNOLEUM, (parafa szőnyeg)

bizományi raktár

gyári áron.

Pike, triko, plüs

nyári paplanok

és mindenféle

FÜRDŐ CZIKKEK.

Bőr tisztálaltalanság

szepelő, bőrküteg, májfolt, rücsök stb. ellen.

leghatósaabb gyógyszer:

Bergmann nyirfa-balsamszappana

egyedül Bergmann és tsa által Drezdában

25 és 45 krért kapható Dr. Rothschnek

V. Emil gyógyszerházában.

Föld eladás.

Debreczen város határában a nagy-
erdő alatt, a nyiregyházi vasutvonal,
és a nyiregyházi országot között
fekvő, és a debreczeni 4-ik számú
hiteltelek jegyzőkönyv 8860. h. r.
száma alatt beigtatott, s méltóságos

gróf Károlyi Tiborné szül. gr. Dégen-
feld Emma tulajdonát képező mintegy

15 (1200 □ öles) holdat tevő

földrészlet

örök arert eladó.

Személyesen vagy levél útján ér-
tekezhetni alólíroval Nagykárolyban.

EŐSZ FERENCZ

gróf Károlyi Tibor ő méltósága titkára.

Üzlethelyiség változtatás.

Alföli batorokodom fölhívni egy a városi, mint a vidéki közönség szives figyelmét, azon körülményre, hogy a Czegléd utcában, a volt Némety Sándor-féle házban 14 éven keresztül fenállott

rosta és szita készítő

üzletemet ugyancsak Czegléd-utca 2154. szám alá. Kardos László ur házába helyeztem át, aholis nyitáskor mindenkor szives kész szolgálatára állok a nagy érdemű közönségnek. Ajánlom Igen jó minőségű, áttörő (pasier) szitáimat, egy a gyógyszerész és kereskedő uraknak szükséges, kiváló erős szita és rosta neműmet, valamint mindenféle szűrő rostákhoz való szöveteimet és ablakokra való szunyog hálóimat.

Kérem ezentul is a közönség szives pártfogását

kiváló tisztelettel
Varga Imre
rosta és szita készítő.

Arany érem Felsőszázad óta Pécs 1888.

kitűnőnek elismerve dr. SIKULSZKI-féle

ARCZKENŐCS és MOSDOVIZ.

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak felszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibircs, szepő és májfoltok, forrósg és fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalan sága ellen.

Egy nagy tégely ára 70 kr. egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr.

Jolissante-Puder

(Fehér, rózsás vagy sárgás.) Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arcbőrnek kellemes színt ad és láthatatlannal tapad.

Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 kr.

Jolissante-Fogpor

legégszesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodására és bizódás megóvására kitűnő, a foghúsról legjótékonyabb hatású.

Egy doboz ára 50 kr.

JOLISSANTE-CRÈME

bőrfinomító és szépítő szer. Kitűnő hatása a bőr finomítása s szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére.

Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

Kapható **MOLNAR LIPOT** gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCHNEK V. Emil gyógyszerárban.

(Telefon hálózat 5-ik szám.)

MED. UNIV.

Dr. SICHERMANN ADOLF

az összes gyógytudományok tudora

Massage gyógygymnastikai és orthopädiái (testegyenészeti)

rendelő helyisége: Debreczen Nagyjú. 1708.

Rendelés egész nap. — Szegényeknek vasárnap délelőtt 8—10-ig ingyen.

Intelligens és tisztességes egyének főképpen

czipész és szabó segédek

alkalmazást nyerhetnek Neidlinger G. udvari szállító eredeti Singer varrógép raktárában utazó ügynöki minőségben előnyös feltételek mellett.

Korosmáros

kerestetik

Konyár községben, belső és külső koresma állással. Azonnal elfoglalható.

Értekezhetni MEZEI MIHALY regale bérlőnél Konyáron.

Eladó vagy bérebe kiadó ház és tanyabirtok.

Kiss-Szappanos-utcán az 550. számú ház új- és ó-osztású földdel együtt eladó.

— Ugyszintén a Macson egy 7 1/2 nyilas tanyabirtok. Értekezhetni Kiss-Szappanos utca 550. sz. a. az örökösök megbízásából

MEOGYESI GÁBOR-al.

A „MARGIT” FÜRDŐ TELEPÉN

A KORCSOLYAPALYÁN

vasárnap, folyó hó 16-ikán, kedvező idő esetében

a világhírű florenzi léghajós és légtornász

GIACOMO MERIGHI

z ó óriási SZATURNUSZ nevű léghajójával, minden osár vagy sajka nélkül, csupán egy hintán 1000 méter nagasságig a légbe száll, a felszállás, nemkülönben a leszállás alatt mindenféle

légtornaszást végez.

A fűrdőtelep, nemkülönben a vendéglő és környéke, zászlókkal s csimerekekkel lesz feldíszítve és villanyvilággal világítva. A nagyérdemű közönséget a léghajó felszállása előtt, alatta és utána a léghajós visszatérőig Rácz Károly zenekara fogja mulattatni.

Péntárnyítás a helyszínen délután 4 órakor. — A zene kezdete délután 5 órakor. — A léghajó érdekes megtöltése 5 órakor kezdődik.

A felszállás pont fél hét órakor.

HELYÁRAK: Fentartott hely I frt, II hely 80, II. hely 50, III. hely 20 kr. Gyermekek, tanulók és katonák örmester-től letéle az I., II., III. hely felét fizetik.

A nagyérdemű közönség kényelmére a fentartott első és második helyen terített asztalok mellett kitűnő ételek és hűsítő italok lesznek jutányos áron kiszolgáltatva.

A nagyérdemű közönség minél számosabb látogatását kéri tisztelettel

A Margit fűrdő tulajdonosa.

Szent-István napján nagyszerű néppünnapely rendeztetik.

Miután a n. é. közönség e őtt köztudomású dolog, hogy ugy helybeli mint vidéki urak lakásaikat mind általam szerzik meg, és utóbbi időben tapasztaltam, hogy lakástkeresők igen sűrűn jelentkeznek, fölkérem a tisztelt háztulajdonos urakat saját érdekükben is, miután a bejelentésért ugyem fizetnek, sziveskedjenek kiadandó lakásaikat nálam azonnal bejelenteni, hogy a folyton jelentkező lakástkeresőknek kiadhassam.

Ugyanitt mindenféle jó cselédek azonnal megszerezhetők és elhelyeztetnek.

Tisztelettel

Turai Farkas
közvetítő és elhelyező irodája
Miklós-utca 1904.

A NAGYVÁRAD

ipartestület ifjúságának egylete

1891. évi augusztus hó 15—23. napjain

Nagyvárad város védnöksége mellett országos

segéd- és tanonc-munka

KIÁLLÍTÁS

rendeztetik.

Ünnepélyes megnyitás 1891. évi augusztus hó 15-én d. e. II órakor.

Berekesztés augusztus hó 24-én.

Kiállítási helyiség a „FEKETE SAS” emeleti nagytermei és melléktermeiben mintegy 4000 kiállítási tárggyal.

1891. évi augusztus hó 16. d. e. 9 órakor

a latin szerf. székesegyházban

ünnepélyes lobogó szentelés

és ugyanott az udvaron felállított emelvényen a lobogó-szegek beverése, délután az egylet 10 éves fennállásának megünneplése alkalmára

NÉPÜNNEPÉLY

a Rhédey-kertben, és este

TÁNCZVIGALOM.

A részletes tárgysorozatot bárki magának kiállítási irodánkban („Fekete sas” szálló 17. sz. szoba) megszerezheti.

Annak a ki

fogfájásban

szenved, biztos segly nyújt a jóhírű

valódi

Dr. POPP-féle

anatherinszájviz.

Dr. POPP fogpora és fogpasztillája a legjobbnak elismert fogító erek.

Gyár és raktár: Bécsben I. Bognergasse 2 valamint Debreczenben: Tóth Béla, (főraktár Dr. Rothschnek V. E., Balázs A. Mihálovits István Muraközy L. örökösei, Örvényi Ottó, Szilágyi P. M., Tamássy Béla, Füleky Pi urak gyógyszerárba, ugyszinté Szent Királyi Tivadár, Csanak J. és Schwarz B urak üzletiben és Magyarország minden gyógyszerárban, gyógyszerüzletében és illatszer kereskedésében.

20 év óta jónak elismerve.

BERGER-féle gyógy-

KÁTRÁNY-SZAPPAN

orvosi tekintélyek által ajánlv. Európa legtöbb államában főnyes sikerrel alkalmaztatik

mindennemű bőrkütegek ellen, nevezetesen idült pikkely-sömör, kosz s előd kütegek, ugyszintén orr-vezeték, ótvár, fagydag, láhzásás, fgy- és szakállkorpa ellen. A Berger-féle kátrányszappan tartalmazza a fa-kátránynak 40 %-át és minden egyéb, a kereskedelemben előforduló kátrányszappanoktól lényegesen különbözik. Csak azok elköltése vezet határozottan Berger-féle kátrányszappan megrendelés s az ismert védjegyre való figyelmesítés kérést. Idült bőrbetegségeknel sikerrel alkalmaztatik a kátrányszappan helyett a

Berger-féle gyógy-kátrány-kénszappan. Amely esetben ezek jobbnak mutatnak, csak a Berger-féle kátrány-kénszappan kérést; miután a külföldi utazatok hatástanoknak bizonyulnak. A gyengébb kátrányszappan az

arcbőr tisztátalanságai eltávolítására, a gyermeknek valóminnyi fejbetegségei ellen felülmulhatlan bőrtisztító mozdó s fűrdőszappan mindennapi használatul szolgál a

Berger-féle glicerin-kátrányszappan 80% glicerin tartalommal és énom illattal.

Ar minden fajnak használati utasítással együtt 35 kr.

A többi Berger-féle szappanokból különösen kiemelendők: Benzoe-szappan a bőr finomítására, herax-szappan pattanások ellen, carbol-szappan a bőr simítására himlőhelyeknél és más fertőztető szappan, Ichthiol-szappan rheuma és arcvérőség ellen, szepő-szappan igen hatásos, Tannin-szappan lábzásás és hőkülsülés ellen; fog-szappan a legjobb fogtisztító szer. A többi Berger-féle szappanokat illetőleg utalunk a rőpiratokra. Csak Berger-féle szappanokat kell kérni, miután az utalás hatástan utasítatok vannak. Gyár és főraktár: G. Holl & Comp. Troppau. Erdemjellel kitűnőre a nemzetközi gyógyszerkiállítás Bécsben 1883.

Kapható: Debreczenben Dr. Rothschnek V Emil, Tóth Béla, Balázs Ö. és Gültli Nándor urak gyógyszerárban

A szőlő legujabb és legveszedelmesebb ellensége az ugynevezett

PERONOSPORA,

mely ellepi a szőlő leveleit és rövid idő alatt tönkre teszi a gyümölcsöt és töket.

Felülmulhatlan óvintézkedésül

a világhírű „ALWEILER”

szabadalmazott systemájú fecskendező készülék

szogál s kapható utasítással együtt

TÓTH GYULA

vaskereskedésében DEBRECZEN.

Községi előljáróságtól ajánlott szőlősgazdáknak részletfizetésre is.

Férfi chifon ingek

gallér vagy anélkül 1.50 kr.
A hirneves **SCHROLL**-féle
chiffonból három minőségben
1.90, 2.20, 2.60.

Gallérok, kezek, zsebkendők
minden árhoz.

HARISNYÁK,

urak, nők, gyermekek részére.
Napernyők, esernyők

legelőcsöbbszerzési forrása
Szabó Lajos fia

ezégnél Debreczen, Rózsatér.

KRESOLIN, javított CREOLIN.

Jegy: Brockmann K. H.
Legjobb, legelőcsöbbs, feleresztve mérge-
len antisepticum, desodoricum és desinfectáló
szer kosz, rüh, békava, csüdsömör,
száj és körümvész ellen. Megvizsgálták
és ajánlották a cs. és k. katonai állatgyógy-
intézetek Bécs, Budapest és Lembergben.
25 kilo 16 frt, 10 kilo 7 frt, 5 kilo posta-
csomag 3 frt 50 kr. Próbauveg á 400 gramm
50 kr.

KWIZDA Kresolin BALZSAMA (kenőcs)

jobban alkalmazható minden más szernél se
besüléshez, sömör, rákfene, rothadáshoz, ki-
tünő fentartási szer. A Kresolin kenőcs
előcsőségénél fogva az állatgyógyászati gyá-
korlaton széleskörű alkalmazást talál.
1 doboz 1/2 kilo frt 1.10, 100 gramm 45 kr.
Valódi kapható a gyógyszerárakban
és gyógyszerkereskedésekben.
Debreczenben: Dr. Roth-chnek Emil
gyógyszertárban, Riekl József Zelmós és
Geréby Fülöp utaknál.
Központi szétküldési
raktár:
Kwizda Ferencz Já-
nos, körgyógyszer-
tára Korneuburgban Bécs mellett,
csász. és kir. oszt. és kir. oláh udvari szállító állat-
(k) győz. szerekben.

Nagy választék ércz, hársnyos és fakoporsókban.

A „KEGYELET“

ELSŐRENDÜ LEGNAGYOBB TEMETÉSI VÁLLALAT
DEBRECZENBEN,

FŐPIACZ, CZEGELY-HÁZ, A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN.

Elvállal temetések rendezését

a legjutányosabb és határozott árakért,

ugy helyben, mint vidéken

az ösmerf szolid és legmelfőségfelyesebb kivitelben.

Hulla szállítást és hullafelvételeket eszközöl,
ugy helyben, mint vidéken, valamint Európa bármely városába és városából
szállítva. Vagyontalanok temetését hatósági bizonyítvány előmutatása mellett

4 frt 35 krért eszközöl

egy kétfogatú gyászkocsival együtt.

Ércz és művirág koszorúk és koszu szalagok ingyen telirással

a legnagyobb választékban kaphatók.

Szükség esetén kívánatra temetések bárkinek ha vi részlet fizetések
mellett is kiszolgáltatnak.

Nagy raktársírlampákban.

Ezen választék gyászkocsikban.

Nagy választék ércz és művirág koszorúkban.

Külvásártéren eladó

a sátrak elbontása tekintetéből egy
cseréppel fedett emeletes kő sátor, mely
tartalmaz körülbelül 250,000 darab jó
téglat, és vasajtóval egészséges stukatur-
fával jó állapotban levő szarufákkal van
elátva.

Tulajdonos
Csicsó Lajos.

Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Debreczenben.

21569. s. ám.
II.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. államvasutak debreczen—szerencsi vonalán levő Nyiregyháza
állomáson a fevételi épület kibővítésének utánmérés alapján egységárak mellett
való előállítására ezennel nyilvános ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Az építési tervek, az ajánlati költségzámítások, melyekből a teljesítendő
munkákról tájékozás szerezhető, a szerződési tervezet valamint a m. kir. állam-
vasutaknál érvényben álló az utánmérés alapján kiadott munkák előállítására
vonatkozó „Feltétlített“ általános és részletes határozmányai a debreczeni üzlet-
vezetőség építési és pályafentartási osztályánál (főpiacz és Kadas-uteza sarkán
„Hungária“ épület II. emelet 14. sz. ajtó) f. hó 16-tól kezdődőleg a hivatalos
órák alatt megtekinthetők és az ajánlati költségzámítások megszerzhetők.

A sajátkezűleg kitöltendő ajánlati költségzámításokkal felszerelt, kellő-
képpen felbélyegzett, és lepecsételt jogérvényes ajánlatok f. évi augusztus hó
25-én déli 12 óráig az üzletvezetőség titkárságánál lesznek benyújtandók. Az
ajánlatok a következő felirattal látandók el.

„Ajánlat a Nyiregyháza állomáson a fevételi
épület bővítési munkálataira.“

Ajánlattevők tartoznak ajánlatuk benyújtása előtt, az elvállalandó kötel zett-
ségek teljesítésének és a nem teljesítésből eredhető bármilyen néven nevezhető kárté-
ritési igények biztosítására 1000 frtnyi bánatpénzt készpénzben, vagy állami leté-
tekre alkalmas értékpapirokban az alulírt üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál letenni.

Az értékpapírok a budapesti tőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerinti
(de a névértékét meg nem haladó) értékben fogadtnak el.

Készpénzbeli óvadék után kamat nem követelhető.

Az esetleg posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény
mellett adandók fel. Az ajánlatok közt a szabad álasztás jogát az üzletvezető-
ség fenntartja.

Debreczen, 1891. évi augusztus havában.

Az üzletvezetőség.

(Utánnymot nem díjaztatik.)

A „ZACHERLIN“ védjegy-

gyel való csalások esetei, sajnálatos, nem szünek meg! A Zacherl J.
cég Bécsben ez által kényszerítve érzi magát, mindenhol tudatni, hogy az ilyen
hamis csalások megállítására díjat tűzött ki, a mindenkinek a ki elősegíti egy
ilyen csaló kipuhatolását, a mely által az illetékes bíróságnál orvoslást kereshet,
100 frtot ad jutalmul. „Zacherlin“ — ezen elismert legjobb rovarpor — nem
tévesztendő össze a közönséges rovarporral, — mert a „Zacherlin“ egészen kü-
lönlegesség, mely sehol és soha másként nem kapható, mint lepecsételt üvegek-
ben, védjegygyel és a J. Zacherl“ aláírással. A ki tehát „Zacherl“t“ kér-
s a helyett valami port kap papírban, csomagban, vagy dobozban, — az mind-
annyiszor megcsalott.

- Valóúit kapnak a következő cézgeknel:
Debreczenben:	Geréby Fülöp,
Csanak József,
Havas József,
Szentkirályi Tivadár,
Tóth Sándor,
Varga Lajos,
Dömök Béla,
Bornyász József,
Deutsch Albert,
Ganovszky Lajos,
Gaszner Károly,
Kovács Mihály,
Kohn Testvérek,
Kohn Henrik,	Debreczenben:	Kun József,
Leidenfrost Armin,
Riekl József Zelmós
Szabó Zigmund,
Tóth Béla,
Pozsgai Antal,
André Gyula,
B-Ujfaluban:
		Er-Mihályfalván:	Bottyán Gábor,
ifj. Weiszberger I.
Pollák Mórcaz,
Grósz Herman,
H.-Böszörményben:
		H.-Nánáson:	Gemeinbeck J.
Schlachta János.
H.-Szoboszlón:
			Körner B. uraknál.

Csak az esetben valódi ha főtisztelendő Seb.
Kneipp plébános aláírásával van ellátva!

ELSO
eszt. mech.
TRICOT- és
Fehérműtáru-Gyár
K. Kapferer et Co. Bécs, Hernals.

Kneipp Seb. pléb. egészségi fehérműtáru.

EGYEDÜLI FÓRAKTAR

Debreczenben: Kunz József és Társa, Szentkirályi Tivadar-nál. Nyíregyháza: Tahy István. Szatmár: Gilyém József.

Az Eperjesi népbank kályhagyára

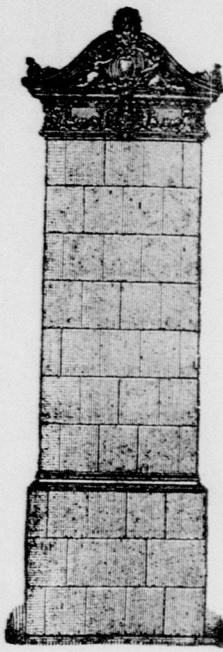
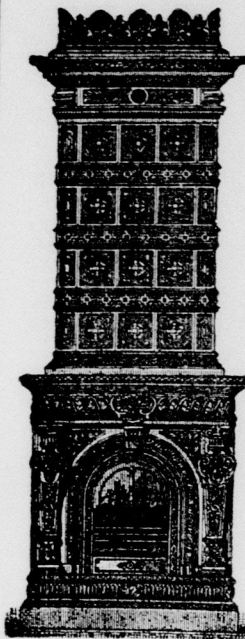
kályháinak szépségével és kitűnő minőségével nem csak a nagyérdemű vevő közönség tetszését és meglegedését megnyerni szerencsés volt, hanem a kereskedelmi Miniszter ur ő Excelenciája is, a birtokukban lévő kegyes leiratának tanúsága szerint, kályhagyárunk létezéséről örömmel vett tudomást és azt gyártmányai alapján, a maga nemében elsőrangú vállalatnak minősítette.

Miért is igen jó minőségű és izlésteljes kivitelű

finom cserépkályháinak

nagy választékát és készletét, a t. cz. közönségnek megvételre ajánlja.

A minták megtekinthetők, az árjegyzékek kaphatók és a megrendelések tehetőek Debreczenben

Kovács Gyula

vagy Eperjesen a tulajdonos

vaskereskedő urnál.
Eperjesi Népbanknál.

KORLÁTOLT RISIKÓ.

A nemzetközi pénzügyi piacok jelenlegi ingadozó helyzete újból arra indít, hogy a közönség figyelmét felhívjam oly tőzsdei műveletre, mely által a magánüzérkedő biztos alapon a tőzsdei árhullámzásokból szép hasznot húzhat.

A legsodálatosabb jelenségek egyike az, hogy a műveletek ezen módját, az úgynevezett

Praemium- (díjbiztosítási) üzletet

oly kevesen üzik, pedig a legszolidabb és a legkevesebb veszélyeztetéssel járó üzérkedési mód, mert a betét már eleve korlátolt, még a nyeremény-chance-ai ép oly nagyok és teljesekek, mint a más szabad speculációnál.

Másutt az üzérkedés e módja a legkedveltebb és ép e körülmény kifolyása, hogy a nagyobb forgalom dacára, a magánzók vesztesége sokkal csekélyebb mint nálunk.

A díjtételek értéke különösen mozgalmas időkben igen nagy és ép ezért a jelen pillanatban, midőn előreláthatólag a vezérpapiroknál nagyobb árhullámzásokra van kilátás, nagyon is indokolt, ha mindazok figyelmét felhívjuk, kiket a tőzsdei műveletek érdekelnek és különösen azokat, kik esetleges üzérkedésnél az esélyeket már eleve határozottan korlátolni akarják. A művelet e módjára igen alkalmasak a jelenlegi díjtételek alacsonyossága.

Jelenleg fizettetik:

☛ változó, tehát kötelezettség nélkül ☛
körülbelül

87 $\frac{1}{2}$ frt — díj 25 hitelrészvényért, úgy, hogy azok auguszt. hó 31-én a jelen árfolyam mellett átvehetőek.

137 $\frac{1}{2}$ frt — díj 25 osztrák államvasut részvényért, hogy azok aug. hó 31-én a mai árfolyam mellett átvehetőek.

112 $\frac{1}{2}$ frt — díj 25 déli vasut részvényért, hogy azok auguszt. hó 31-én a mai árfolyam mellett átvehetőek.

A szállításra szóló díjtételek ugyanazok, kettős praemiumnál (szállítás és átvételre) a kettős díjak fizetendők.

A díjbiztosítás melletti üzletnél a legkisebb kötés 25 drb részvény vagy 10,000 frt áru járadék.

Ily díjbiztosítás értéke korlátlan, mert azon biztos tudat, hogy egy meghatározott mennyiségű értéket a megállapodás szerinti árbán a kitűzött időig átve-
tünk (illetve szállíthatunk), kis ügyesség mellett lehetővé teszi, egy egész sorozatnyereséget hozó műveletek keresztül vitelét.

Minden a praemium-üzletre vonatkozó felvilágosítással szívesen szolgál akárázobeli vagy levélbeli megkeresésre, sőt választófizető sürgönyökre táviratilag is

LŐRY J. bankháza

a „MAGYAR MERCUR“ pénzügyi szaklap kiadótulajdonosa.

Budapest, IV., Hatvani-utca 17. sz. alatt.

☛ A lombardok (déli vasuti részvények) jelenlegi alacsony árfolyama különösen ajánlatossá teszi a papirokban való praemium-üzlet megkötését. ☛

☛ Praemium-üzlet megkötésére adandó megbízásoknál sziveskedjenek az alábbi megrendelési levelet használni:

Megrendelési levél.

T. LŐRY J. bankházának,

Budapest, IV., Hatvani-utca 17. sz.

Fizetek egy díjtételt, hogy 1891. augusztus 31-én a szokványos díjbiztosítási felszámolásakor

db. hitelrészvényt,

db. osztrák államvasut-részvényt,

db. déli vasut-részvényt,

a napi árfolyam mellett, a praemium-üzlet lebonyolítása alkalmával is vehettek.

Mellékelve küldök önnek

_____ frtot készpénzben

vagy értékekben _____

melyek átvételét elismerni kérem.

Kelt: _____

Név és megbízást adónak teljes czime: _____

A díjbiztosítás ellenértéke készpénzben avagy tőzsdén jegyzett értékpapirokban letéteményezhető.